

**Svenska bankers
kommunikation kring
indirekt klimatpåverkan**

**Swedish banks disclosure on
indirect climate impact**

Examensarbete för kandidatexamen med
huvudområdet företagsekonomi

Grundnivå 15 högskolepoäng

Vårtermin 2023

Student: Mårten Hansson Reuter

Handledare: Per Staffan Boström

Examinator: Marina Grahovar

Svenska bankers kommunikation kring indirekt klimatpåverkan

Examensrapport inlämnad av Mårten Hansson Reuter till Högskolan i Skövde, för Kandidatexamen (BSc) vid Institutionen för handel och företagande.

2023-06-12

Härmed intygas att allt material i denna rapport, vilket inte är vårt eget, har blivit tydligt identifierat och att inget material är inkluderat som tidigare använts för erhållande av annan examen.

Signerat: _____

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Mårten Hansson Reuter', is written over a horizontal line. The signature is contained within a rectangular area that is slightly offset from the line.

Sammanfattning

Bakgrund: I samband med att samhället strävar efter en mer fossilfri ekonomi och lagstiftare upprättar allt fler direktiv för vad en hållbarhetsrapport skall innehålla blir kraven på företag allt större. Banker har som investering- och finansieringsinstitut en miljöpåverkan genom de investeringar de hanterar. Att investera i exempelvis fossil energi skapar en indirekt klimatpåverkan, men ofta är denna påverkan mer svår att identifiera och inte alltid tydlig för banken själv. Bankers direkta utsläpp kan vara små jämfört med andra industrier vilket kan leda till att analytiker utelämnar banker i deras rapporter. Omställningsarbetet som sker från både EU-nivå och nationell nivå sätter banker i fokus vilket förändrar det externa trycket på dess verksamhet, bankerna måste anpassa sig till de nya normer och värderingar som uppstår i och med detta.

Syfte: Studien har som mål att granska och skapa förståelse för hur några av de större svenska bankerna använder legitimeringsstrategier för att befästa sin trovärdighet när de upprättar hållbarhetsrapporter och hur detta har förändrats över tid när nytt externt tryck uppkommer.

Metod: Studien utgår från en kvalitativ forskningsmetod och dokumentanalys av fyra svenska bankers hållbarhetsrapporter. Data samlades in genom bankernas hållbarhetsrapporter för att sedan granskas och analyseras genom argumentationsanalys och genom att granska innehållet i hållbarhetsrapporterna.

Analys: Analysen av hållbarhetsrapporterna visar att kommunikationen av indirekt klimatpåverkan i bankernas hållbarhetsrapporter utökas över tid. Däremot väljer bankerna att inte redovisa detaljerade data kring deras indirekta klimatpåverkan, trots att det finns intresseorganisationer som skapar ramverk för att detta ska vara möjligt.

Slutsats: Studiens resultat visar att kommunikationen för indirekt klimatpåverkan har utvecklats och expanderats under tio år. Opinionsbildat externt tryck är själv inte är tillräckligt för att få bankerna att ändra på kommunikationen kring indirekt klimatpåverkan även om vissa banker redovisar mer än de andra även utan lagstiftande externt tryck. Efter granskning av hållbarhetsrapporterna är det tydligt att den indirekta klimatpåverkan är den största klimatpåverkan som sker på grund

av bankernas verksamhet. Detta kan tyda på att bankerna valt att inte redovisa denna data innan för att kunna bibehålla deras legitimitet i samhället vars normer och värderingar skiftar mot mer hållbart

Nyckelord: CSR, Hållbarhetsrapporter, Legitimitet, Legitimitetstrategier, Indirekt klimatpåverkan.

Abstract

Background: As society strives for a more fossil-free economy and legislators establish increasing directives on what a sustainability report should contain, the demands on companies are growing. Banks, as investment and financing institutions, have an environmental impact through the investments they manage. Investing in fossil energy, for example, creates an indirect climate impact, but often this impact is more difficult to identify and not always clear to the bank itself. Banks' direct emissions may be small compared to other industries, which can lead analysts to omit banks in their reports. The transition efforts taking place at both the EU and national levels are putting banks in focus, which changes the external pressure on their operations. Banks must adapt to the new norms and values that emerge as a result.

Purpose: The study aims to examine and understand how some of the major Swedish banks employ legitimation strategies to strengthen their credibility when preparing sustainability reports, and how this has evolved over time in response to emerging external pressures.

Method: The study is based on a qualitative research method and document analysis of sustainability reports from four Swedish banks. Data was collected from the banks' sustainability reports and then examined and analyzed through argumentation analysis and by reviewing the content of the sustainability reports.

Analysis: The analysis of the sustainability reports shows that the communication of indirect climate impact in the banks' reports is increasing over time. However, the banks choose not to disclose detailed data on their indirect climate impact, even though there are interest organizations that create frameworks for making this possible.

Result: The study's findings indicate that the communication of indirect climate impact has evolved and expanded over a period of ten years. External pressure from stakeholders alone is not sufficient to prompt banks to change their communication regarding indirect climate impact, even though some banks disclose more than others, even without legislative external pressure. After examining the sustainability reports, it becomes evident that indirect climate

impact is the most significant impact resulting from the banks' operations. This suggests that banks may have chosen not to disclose this data in order to maintain their legitimacy in a society where norms and values are shifting towards greater sustainability.

Keywords: CSR (Corporate Social Responsibility), Sustainability reports, Legitimacy, Legitimacy strategies, Indirect climate impact.

Innehållsförteckning

1	Inledning	9
1.1	Problembakgrund.....	9
1.2	Problemdiskussion	11
1.3	Frågeställning	14
1.4	Syfte	14
1.5	Avgränsning.....	15
2	Referensram	16
2.1	Hållbarhetsredovisning & företagets sociala ansvar.....	16
2.2	Intresseorganisationer.....	17
2.3	EU-direktiv	18
2.3.1	Non-Financial Reporting Directive (NFRD)	18
2.3.2	EU:s Taxonomiförordning.....	19
2.3.3	Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD).....	20
2.4	Tidigare forskning.....	20
2.5	Institutionell teori.....	20
2.6	Legitimitetsteorin.....	22
2.6.1	Legitimitetsstrategier	23
2.6.2	Kommunikation av hållbarhet.....	24
2.6.3	Analysmodell.....	25
3	Metod.....	27
3.1	Val av metod och forskningsansats.....	27
3.2	Urval.....	27
3.3	Datainsamling.....	28
3.3.1	Bearbetning av insamlade data.....	30
3.3.2	Analys av data.....	31
3.4	Trovärdighet	32
3.5	Metod- och källkritik.....	33
4	Empiri.....	35
4.1	Bakgrundsinformation om bankerna.....	35
4.1.1	Handelsbanken.....	35
4.1.2	SEB.....	35

4.1.3	Nordea	36
4.1.4	Swedbank	36
4.2	Opinionsbildande externt tryck	36
4.2.1	Sustainable Brand Index.....	37
4.2.2	Fair Finance Guide	37
4.3	Lagstiftat externt tryck	38
4.4	Bankernas hållbarhetsrapporter	39
	Handelsbanken	39
4.4.1	39	
4.4.2	SEB	44
4.4.3	Nordea	49
	Swedbank	53
4.4.4	53	
4.5	Sammanställning av empiri	57
5	Analys av empiri.....	61
5.1	Analys av empiri kopplad till kommunikationskategorier.....	61
5.2	Analys av empiri kopplad till legitimitetsstrategier	63
5.2.1	Sammanfattning av analys.....	65
6	Slutsats och diskussion	67
6.1	Slutsats.....	67
6.2	Samhälleliga aspekter.....	69
6.3	Studiens bidrag	69
6.4	Kritik mot studien	70
6.5	Vidare forskning	70
7	Referenslista	72
8	Bilagor	78
8.1	Tabeller – Kodning av hållbarhetsrapporter	78
8.1.1	Kodning av Handelsbankens hållbarhetsrapport 2012.....	78
8.1.2	Kodning av Handelsbankens hållbarhetsrapport 2017.....	79
8.1.3	Kodning av Handelsbankens hållbarhetsrapport 2022.....	81
8.1.4	Kodning av SEB:s hållbarhetsrapport 2012	82
8.1.5	Kodning av SEB:s hållbarhetsrapport 2017	84
8.1.6	Kodning av SEB:s hållbarhetsrapport 2022	85
8.1.7	Kodning av Nordeas hållbarhetsrapport 2012	86

8.1.8	Kodning av Nordeas hållbarhetsrapport 2017	88
8.1.9	Kodning av Nordeas hållbarhetsrapport 2022	89
8.1.10	Kodning av Swedbanks hållbarhetsrapport 2012.....	90
8.1.11	Kodning av Swedbanks hållbarhetsrapport 2017.....	92
8.1.12	Kodning av Swedbanks hållbarhetsrapport 2022.....	93
8.2	Tabeller – Sammanställningar.....	96
8.2.1	Tabell 1 – Sammanställning av de utvalda bankernas SBI-rankning över 10 år	96
8.2.2	Tabell 2 – Sammanställning av de utvalda bankernas Fair Finance Guide-rankning	96
8.2.3	Tabell 3 – Sammanställning av Handelsbankens hållbarhetsrapporter.....	96
8.2.4	Tabell 4 – Sammanställning av SEB:s hållbarhetsrapporter	97
8.2.5	Tabell 5 – Sammanställning av Nordeas hållbarhetsrapporter	98
8.2.6	Tabell 6 – Sammanställning av Swedbanks hållbarhetsrapporter.....	98
8.3	Figurer	100
8.3.1	Figur 1 – Analysmodell	100
8.4	Diagram	100
8.4.1	Diagram 1 – Visualisering av de utvalda bankernas SBI-rankning över tio år	100
8.4.2	Diagram 2 – Visualisering av de utvalda bankernas Fair Finance Guides-rankning	101
8.5	Individuell reflektion.....	101

1 Inledning

I det inledande kapitlet presenteras problembakgrunden och problemdiskussionen av det valda området vilket leder till studiens forskningsfråga och syfte. Till sist presenteras studiens avgränsningar.

1.1 Problembakgrund

Hållbar utveckling definieras av Brundtland som ”En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer nuvarande generations grundläggande behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov” (Brundtland Report, 1987).

Banker har som investering- och finansieringsinstitut en miljöpåverkan genom de investeringar de hanterar. Att investera i exempelvis fossil energi skapar en indirekt klimatpåverkan, men ofta är denna påverkan mer svår att identifiera och inte alltid tydlig för banken själv. Bankers direkta utsläpp kan vara små jämfört med andra industrier vilket kan leda till att analytiker utelämnar banker i deras rapporter. Analytikerna menar att banker och finansiella institut har möjlighet att inta en proaktiv roll i arbetet för att hantera klimatförändringarna. Detta kan göras genom att fokusera investeringsstrategierna mot miljövänliga initiativ och undvika att finansiera projekt som har betydande negativa miljökonsekvenser. En sådan proaktiv roll främjar även de enskilda bankerna genom att förbättra allmänhetens uppfattning och deras företagsimage, deras *legitimitet* (Cosma et al., 2020; Scholtens & van't Klooster, 2019).

Legitimitet kan ses som ett socialt kontrakt mellan företaget och samhället företaget verkar i. Legitimitet anses vara vitalt för företagets överlevnad (Deegan, 2002). Redovisning av ett företags miljömässiga och sociala ansvar används ofta som ett verktyg för att hantera hot och risker mot företagets legitimitet. Svenska bankföreningen (2020) beskriver banker som en katalysator i nationers ekonomi.

Detta gör banker till en förtroendekänslig bransch som måste ta hänsyn till de förväntningar som samhället ställer på dem (Matuszak & Rózańska, 2020).

Det främsta skälet till att företag väljer att anpassa sig till nya normer och idéer om företagande är för att bygga upp legitimitet för sin verksamhet. Detta innebär att företag strävar efter att verksamheten ska vara accepterad och anses vara legitim av intressenter och samhället de verkar i. Företagen anpassar sig därför efter vad som anses vara lämpligt och önskvärt utifrån rådande värderingar och normer, som till exempel att kunna navigera mellan de olika förväntningarna som sätts kring företags samhällsansvar (Lodhia & Mitchell, 2020; Borglund et al., 2017; Deegan, 2014).

Hållbar utveckling har fått allt större roll inom näringslivet och samhället det senaste decenniet. Internationella avtal som *Parisavtalet* har upprättats för att minska den mänskliga påverkan på klimatet, bland annat genom en minskning av utsläpp av växthusgaser (Naturvårdsverket, u.å.). Inom EU har den *Gröna given* upprättats, vilket är en legal överenskommelse mellan medlemsländerna som siktar på att göra Europa klimatneutral senast år 2050. Detta uppnås genom att finansiera hållbara investeringar, skapa kunskap om klimatförändringarna hos allmänheten och att frikoppla den ekonomiska tillväxten från förbrukningen av resurser (Europeiska kommissionen, 2019) vilket ställer högre krav på finansiella institut att bli mer hållbara.

Borglund et al. (2017) argumenterar för att företag inte längre enbart bedöms efter sin förmåga att skapa ekonomisk tillväxt och finansiella vinster utan också utefter sin förmåga att kunna agera ansvarsfullt. Intressenterna ställer högre krav på företaget att visa hur och på vilket sätt man tar ansvar för miljön och samhället. Intressenterna kan utöva påtryckningar genom att sprida information, till exempel bilder och dokument som visar konsekvenserna av företagets verksamhet, och idéer för vart gränserna går för företagets ansvar.

Ett sätt att kommunicera sitt hållbarhetsarbete och på så vis skapa legitimitet är genom att redovisa detta i en hållbarhetsrapport. Hållbarhetsredovisning har till stor del utvecklats utanför den traditionella sfären mellan revisorer, företag och intressenter. Detta har lett till att det är fristående och oberoende intresseorganisationer som utvecklat ramverken som idag används, bland annat

Global Reporting Initiative (GRI). Under de senaste årtiondena har det skett en markant ökning av kraven på organisationer och företag att ha en mer aktiv roll i att främja miljömässig och social hållbarhet genom sin verksamhet. Detta har resulterat i en ökande trend där en allt fler företag runt om i världen väljer att följa de olika riktlinjerna, implementera ansvarsfulla policyer och uppförandekoder och börja kommunicera detta arbete gentemot externa intressenter (Frostenson et al., 2010).

Det externa trycket på företag att redovisa data om klimatpåverkan har till stor del kommit från intresseorganisationer, opinionsbildare som Fridays for Future (u.å.). Grafström et al. (2015) beskriver hur kommunikation av företagets sociala ansvar, där även kommunikation kring hållbarhetsarbetet ingår, har ökat hos stora börsnoterade bolag i Sverige. En pådrivande faktor kan vara de skandaler som skett under slutet av 1990-talet och i början av 2000-talet. En av de stora miljöskandalerna var när oljeriggen Deepwater Horizon ägd av British Petroleum, BP, exploderade i den mexikanska gulfen 2010. Trots upprepade miljöskandaler har etiska fonder hos banker som Nordea och Swedbank stora aktieinnehav hos BP (Dagens Nyheter, 2010).

1.2 Problemdiskussion

Det kan konstateras att för att företag ska kunna skapa och bibehålla legitimitet i dagens samhälle behöver de fokusera på hållbarhet och riskhantering. De behöver även vara transparenta med hur de hanterar risker och vilka hållbarhetsindikatorer de väljer att identifiera och kommunicera i sin hållbarhetsredovisning. Trots detta riktas det kritik mot dagens hållbarhetsrapporter. Frostenson et al. (2010) beskriver hur det är svårt att granska huruvida företagen verkligen tar det ansvar säger sig göra och hur man kan koppla företagets presentationer mot det sociala och miljömässiga ansvaret. Borglund et al. (2017) menar att nuvarande lagstiftning inte kräver att hållbarhetsrapporters innehåll skall granskas av oberoende parter utan endast att en hållbarhetsrapport har upprättats.

Hahn och Lülfs (2014) menar att hållbarhetsrapporten ska vara transparent och för att reducera risken för informationsasymmetri mellan företaget och dess

intressenter ska det som kommuniceras i hållbarhetsredovisningen ska vara lätt att tyda. Hållbarhetsrapporten ska innehålla både den negativa och positiva påverkan som företagets handlande leder till. Det kan finnas en motvillighet hos företag att redovisa en negativ påverkan då deras legitimitet kan riskeras att ifrågasättas. Men företagen kan även öka legitimiteten genom att redovisa socialt acceptabel riskhantering och problemlösningar.

Det finns en risk att kraven på redovisning och öppenhet leder till att företag tar chansen att måla upp sig själva som ansvarstagande och att de uppfyller alla krav, trots att de i själva verket inte gör det. Nationers och EU:s intresse för reglering av informationen i hållbarhetsrapporterna har ökat vilket lett till att en ökning av lagstadgade krav införts (Borglund et al., 2017).

Det finns en stor mängd olika ramverk för hållbarhetsrapportering. Därför kan det uppstå problem för intressenter att jämföra hur ett företag hanterar hållbarhetsfrågor i deras verksamhet om ett företag använder sig av flera olika ramverk för att upprätta sin hållbarhetsrapport (Finansinspektionen, 2020; Ngo et al., 2022). Investerare, exempelvis fondförvaltare eller placeringsrådgivare hos en bank, kan använda hållbarhetsrapporter för att identifiera makroekonomiska risker, dessa risker kan även få konsekvenser på mikroekonomisk nivå. Ett företag där en bank har kapital eller ingår i en banks fond kan ha leverantörer i områden där det finns stor risk att klimatförändringar påverkar produktionen, exempelvis kan klimatförändringar leda till ökade risker för bland annat översvämningar vilket kan orsaka produktionsstopp hos leverantören. Finansaktörer kan ha svårt att göra en riskbedömning på innehållet i hållbarhetsrapporten eftersom den ofta inte innehåller tillräckligt med information om företagets hållbarhetsarbete (Sjöström, 2014). Det kan därmed vara svårt för banker att identifiera hållbarhetsriskerna och klimatpåverkan hos ett företag som ingår i en fond eller placeringsråd och även hur dessa ska redovisas i bankernas hållbarhetsrapporter.

Elliot och Löfgren (2022) beskriver hur dagens externa tryck, främst från intresseorganisationer, har påverkat hur banker kommunicerar sin miljöpåverkan. De menar att bankerna främst ser klimatförändringar som risker för att kreditförluster ska uppstå istället för hur deras investeringar påverkar miljön. Eftersom bankers huvudsakliga miljöpåverkan är indirekt och sker genom

pengaflöde och investeringar (Cosma et al., 2020) kan det argumenteras för att en bank i nuläget anses vara legitim i hållbarhetsfrågor eftersom de har relativt liten direkt klimatpåverkan jämfört med den indirekta klimatpåverkan. Sjöström (2014) beskriver skiftet som sker hos vissa av bankernas intressenter ”*Kapitalägare, kapitalförvaltare, analytiker och andra aktörer uttrycker i allt bredare led att frågor som klimatförändringar [...] inte bara är en fråga för regeringar, utan något som förändrat affärslandskapet som företag och andra organisationer verkar inom.*” Vidare beskriver Sjöström (2014) hur ett företags marknadsvärde, rykte och legitimitet kan påverkas av hur de bland annat hanterar miljöfrågor.

Granskningar gjorda av Fair Finance Guide (2023) och KPMG Advisory (2016) visar att hållbarhetsstrategierna hos svenska banker och finansinstitut är välutvecklade. De svenska bankerna upprättar hållbarhetsrapporter enligt de riktlinjer och krav intressenterna ställer på dem men i praktiken brister kontrollen av hållbarhetsrisker inom finansiering och kreditgivning.

Tidigare forskning visar att banker fokuserar på att redovisa den sociala aspekten av hållbarhet, det vill säga jämlikhet och arbetsförhållanden (Castello & Lima, 2006; Kiliç, 2016). Elliot och Löfgren (2022) menar att det saknas tydlig redovisning av bankers nyckelprestationsindikatorer där de mäter eller spårar bankernas påverkan på miljön genom bankens finansiering och investeringar. Under de senaste tio åren har nya direktiv och riktlinjer från EU upprättats vilket kan visa en förändring kring bankernas kommunikation av indirekt klimatpåverkan. Framtida EU-direktiv, bland annat CSRD som tas upp i kapitel 2.3, kommer att kräva ännu mer av bankernas hållbarhetsredovisning och förändra vad som anses vara legitimt i hållbarhetsrapporterna.

Bankernas roll i omställningsarbetet till en fossilfri ekonomi, till exempel via *EU:s gröna giv* och *Parisavtalet* lyfts fram i rapporter från finansinspektionen (2022) och bankernas egna hållbarhetsrapporter (Handelsbanken, 2023; SEB, 2023; Swedbank, 2023; Nordea, 2023). Detta skapar krav för effektiva och reglerade ramverk där data kan redovisas på ett tydligt sätt vilket gör det lättare för lagstiftare och allmänheten att kräva ansvar från bankerna (Elliot & Löfgren, 2022).

Frågan om hur banker faktiskt engagerar sig i frågor kring hållbarhet jämfört med hur de kommunicerar kring dessa frågor är av blir därmed av betydande vikt för att förstå hur företaget uppnår legitimitet genom hållbarhetsarbetet.

Detta öppnar upp för en kunskapslucka som denna studie kan hjälpa till att fylla genom att skapa förståelse för intressenterna, både kunder som använder bankerna för att investera i till exempel fonder, och investerare som väljer att investera i bankerna, då de kan få insikt hur bankers hållbarhetsrapporter har använts som ett verktyg för att skapa legitimitet i och med avsaknaden av redovisning kring indirekt klimatpåverkan. Men också hur detta har förändrats i och med det pågående skiftet från opinionsbildat externt tryck, det vill säga externt tryck från intresseorganisationer som kan förändra den allmänna opinionen, till lagstiftat externt tryck som syftar på nya lagar, regler och riktlinjer som bankerna måste förhålla sig till.

1.3 Frågeställning

Följande frågeställning antas:

- Hur har kommunikation i hållbarhetsrapporter kring indirekt klimatpåverkan förändrats utifrån olika legitimeringsstrategier i och med skiftet från ett opinionsbildat externt tryck till lagstiftat externt tryck?

1.4 Syfte

Studien har som mål att skapa förståelse för intressenter så som kunder och investerare, kring vilken inverkan externt tryck har på kommunikationen om indirekt klimatpåverkan i hållbarhetsrapporter och hur detta har förändrats över tid när nytt externt tryck uppkommer.

1.5 Avgränsning

Studien är avgränsad till att undersöka och jämföra hållbarhetsrapporter upprättade av de stora bankkoncernerna i Sverige (Svenska Bankföreningen, 2023)

- Handelsbanken
- Swedbank
- SEB
- Nordea

Dessa banker är valda då de uppfyller kraven för att hållbarhetsredovisa enligt 6 kap. 10§ i Årsredovisningslagen (SFS 1995:1554) samt att de hållbarhetsredovisar enligt GRI:s riktlinjer. De har även upprättat hållbarhetsredovisningar under lång tid vilket gör det möjligt att jämföra utvecklingen över tid.

2 Referensram

I detta kapitel presenteras referensramen. Kapitlet inleds med en beskrivning av hållbarhetsredovisning för att sedan ta upp intressentorganisationer, EU-direktiv och tidigare forskning. Vidare presenteras en genomgång av institutionell teori, intressentteori, legitimitetsteori och en presentation av relevanta legitimeringsstrategier för att till sist avslutas med argumentationsanalys och studiens analysmodell.

2.1 Hållbarhetsredovisning & företagets sociala ansvar

Ett företags sociala ansvar, där även det miljömässiga ansvaret ingår, definieras av Michael Hopkins (2016) som en mångfacetterad process som innefattar en etisk och ansvarsfull behandling av företagets intressenter. Intressenterna kan vara individer eller grupper som påverkas av företagets verksamhet, beslut och handlingar, såsom anställda, kunder, leverantörer, aktieägare och samhällen. För att effektivt axla socialt ansvar måste företaget identifiera och prioritera intressenternas behov och intressen samt integrera dem i strategiska beslutsprocesser. Vidare är det nödvändigt att företaget följer internationellt erkända normer och standarder för att behandla sina intressenter. Ett företags sociala ansvar är en avgörande aspekt av affärsverksamhet då det inte bara främjar etiskt och ansvarsfullt beteende utan också kan leda till långsiktig hållbarhet och konkurrenskraft för företaget.

Hållbarhetsredovisning som mynnar ut i årliga hållbarhetsrapporter är ett sätt för banker att visa att de anpassar sig till de normer och värderingar som intressenterna har. Utöver att hållbarhetsredovisningen ökar transparensen hos företaget menar Borglund et al. (2017) att hållbarhetsredovisning har ett värde för flera olika aktörer, eller intressenter, då den utvidgar intressenternas bedömningsunderlag. Bedömningsunderlaget är viktigt eftersom det hjälper intressenterna att hålla företaget ansvarigt för påverkan från deras verksamhet.

Hållbarhetsredovisning hanterar tre olika områden, ekonomi, sociala aspekter och miljö. Företag som upprättar en hållbarhetsrapport redovisar vilken påverkan de har haft inom dessa tre områden och vilka konsekvenser som uppstår av verksamheten. Denna information inkluderar upplysningar om företagets policy och granskning rörande hållbarhetsfrågor, affärsmodell, resultatet av policyn, företagets hållbarhetsrisker samt relevanta resultatindikatorer. Vidare presenteras även exempel på hållbarhetsrisker företagen bör inkludera i hållbarhetsredovisningen, vilket inkluderar miljöproblem, mänskliga rättigheter, arbete mot korruption och anställda. Hållbarhetsrapporter kan användas som ett verktyg av företag för att öka transparensen i sin verksamhet men också som ett instrument för styrning av hållbarhetsprocesser (Frostenson et al., 2012).

2.2 Intresseorganisationer

Grafström et al. (2015) beskriver hur företag agerar i relationer med intressenter i dess omgivning. Både direkta och indirekta relationer har möjlighet att påverka företaget och hur verksamheten bedrivs.

Borglund et al. (2017) definierar en intressent som en aktör som antingen har en möjlighet att påverka eller berörs av verksamheten i något avseende.

Grafström et al. (2015) beskriver hur intressenter som intresseorganisationer kan genom en stark opinionsbildning ha reell påverkan på företagets överlevnad, bland annat genom att få konsumenter att bojkotta företagets produkter och tjänster.

Borglund et al. (2017) beskriver hur digitaliseringen har revolutionerat hur företag förhåller sig till det sociala ansvaret. Nya typer av medier och informationsteknologier gör det enklare för intressenter att själva samla in och sprida information om företagen. För större företag skapas det då ett ”*stakeholder web*” vilket innebär ett nätverk av intressenter som utvärderar företaget genom den tillgängliga informationen och att företagen själva inte har någon möjlighet att kontrollera informationsflödet. På grund av detta kan det lätt skapas en opinionsbildning från olika intressentgrupper och intresseorganisationer vilket

ställer krav på företagen att skapa, bibehålla och öka sitt förtroende för sin verksamhet hos intressenterna. Detta görs genom att företagen är proaktiva och transparenta genom att öka sin hållbarhetskommunikation. Även Grafström et al. (2015) beskriver hur opinionsbildande intresseorganisationer genom granskningar kan skapa både negativ och positiv publicitet för ett företag vilket kan påverka företagets rykte, legitimitet och den allmänna opinionen om ett företag.

Stakeholder web kan i denna studie kopplas till Fair Finance guide som granskar bankernas hållbarhetsarbetslöften och hur de agerar på dessa i praktiken. De samlar in information om bankernas verksamhet, hur de investerar och finansierar olika bolag runt om i världen och publicerar detta på hemsidan (Fair Finance guide, 2023). Även Sustainable Brand Index kan kopplas till ett stakeholder web. Sustainable Brand Index rankar olika branscher och företag utifrån hur hållbar deras verksamhet är (Sustainable Brand Index, 2023).

Det finns även intresseorganisationer som *Green House Gas Protocol* (GHG Protocol) och *Global Reporting Initiative* (GRI) vilka skapar standardiseringar för rapportering av hållbarhetsdata. Borglund et al. (2017) menar att denna typ av standardisering är skild från *reglering* av vad en hållbarhetsrapport ska innehålla. Reglering innebär att innehållet är lagstiftat och obligatoriskt, vilket kommer visas mer i kapitel 2.3.

2.3 EU-direktiv

I Sverige har det till stor del varit frivilligt att upprätta hållbarhetsrapporter under lång tid (Frostenson et al., 2012). Lagstiftande externt tryck för upprättandet av hållbarhetsrapporter har istället kommit från EU.

2.3.1 Non-Financial Reporting Directive (NFRD)

NFRD, Non-Financial Reporting Directive, är ett direktiv från EU som integreras i svenska årsredovisningslagen och sedan 2016 finns det lagkrav att de företag som uppfyller minst två av de tre kraven i 6 kap. 10 § i Årsredovisningslagen (SFS 1995:1554) ska upprätta en hållbarhetsredovisning baserat på GRI:s riktlinjer. Kraven är enligt följande:

- den redovisade nettoomsättningen är större än 350 miljoner SEK
- den redovisade balansslutningen är större än 175 miljoner SEK
- antalet anställda överstiger 250 personer

I enlighet med bestämmelserna i 6 kap. 12 § Årsredovisningslagen (SFS 1995:1554) är kravet att redovisningen innehåller adekvat information för att tillåta läsaren att bilda sig en uppfattning om företagets påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv. Redovisningen ska innehålla upplysningar om företagets arbete kring miljön, arbete mot korruption och mutor och arbete med mänskliga rättigheter (Finansinspektionen, 2022).

2.3.2 EU:s Taxonomiförordning

EU:s taxonomiförordning syftar till att flytta investeringar från verksamheter med negativ klimatpåverkan till mer hållbara alternativ. För att en investering ska definieras som hållbar ska den väsentligt bidra till målen som är satta av EU för taxonomiförordningen (PWC, 2023). Målen är:

- Begränsa klimatförändringarna
- Anpassa verksamheten till klimatförändringarna
- Övergång till cirkulär ekonomi
- Förebyggande av föroreningar
- Skydd av biologisk mångfald

EU:s taxonomiförordning 2020/852 upprättar även ett krav på fondförvaltare att upplysa investerare i vilken mån de använder de kriterier som existerar för att avgöra hur hållbara deras investeringar är. Taxonomi ska även användas som ett klassificeringssystem som ska definiera vilka finansiella produkter och investeringar som är miljömässigt hållbara (KPMG, 2023).

2.3.3 Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

Corporate Sustainability Reporting Directive är ett EU-direktiv som träder i kraft den första januari 2024. Direktivet innebär att de regler och riktlinjer som finns för hållbarhetsredovisning revideras och skärps, viss information som tidigare varit frivillig för företag att redovisa blir nu obligatorisk att redovisa. Alla större företag och börsnoterade företag inom EU kommer få ett krav på sig att följa dessa regler och riktlinjer.

Kraven för hållbarhetsredovisningen kommer att revideras och företag behöver upprätta en mer detaljerad hållbarhetsredovisning och den ska dessutom följa obligatoriska EU-standarder. Direktivet kräver även att hållbarhetsredovisningen ska ingå i årsredovisningen och granskas av externa aktörer (Finansinspektionen, 2022; PWC, 2023).

2.4 Tidigare forskning

Tidigare forskning kring bankers hållbarhetsredovisning har utförts av bland annat Castello och Lima (2006). De undersökte hur de portugisiska bankerna upprättade sina hållbarhetsredovisningar, de kom fram till att bankernas prioritering ligger i redovisningen av de sociala aspekterna av hållbarhet. De menar att detta beror på de strategier bankerna använder för att skapa legitimitet hos sina intressenter. Även Kiliç (2016) kom fram till samma slutsats i sin studie. Kiliç (2016) menar att på grund av att banker använder sig av resurser utvunna av samhället de verkar i behöver de återkoppla mot sina intressenter mer frekvent än andra branscher.

Elliot och Löfgren (2022) menar att banker har ökat kommunikationen kring hållbarhetsarbete men att det saknas effektiva policyers för hur de ska mäta och minska deras indirekta påverkan på miljön. Vidare beskriver de att kommunikationen inte alltid är tillräcklig för att bankernas intressenter ska kunna förstå vidden av klimatpåverkan som sker.

2.5 Institutionell teori

Institutionell teori behandlar hur påtryckning gör att företag anpassar sig till de förväntningar som ställs av externa miljöer (Grahovar, 2012). Detta kan därmed

kopplas till upprättandet av hållbarhetsrapporter och hjälpa till att förklara och analysera varför banker väljer att upprätta hållbarhetsrapporter på liknande sätt.

Deegan (2013) citerar Scotts (2008) definition av institutioner ”Institutioner består av reglerande, normativa och kulturellt-kognitiva element som tillsammans med tillhörande aktiviteter och resurser ger stabilitet och mening till det sociala livet.” Institutioner anpassar verksamheter till de externa förväntningar som ställs för att vinna eller bibehålla legitimitet. Detta gör att företag som upplever liknande externa förväntningar och påtryckningar börjar få liknande rutiner och processer. Meyer och Rowan (1977) beskriver hur effektiviteten i företag kan bli lidande om företag anpassar sig till externa påtryckningar. Företag kan då frikoppla sin formella och informella verksamhet genom att skapa bilden av att de agerar i enlighet med de externa påtryckningarna utan att påverka effektiviteten i verksamheten.

Deegan (2013) menar att det finns två huvudkomponenter inom den institutionella teorin, frikoppling vilket beskrivs ovan och isomorfi. DiMaggio och Powell (1983) definierar isomorfi som ”en begränsande process som tvingar en enhet i en population att likna andra enheter som möter samma uppsättning miljöförhållanden”.

DiMaggio och Powell (1983) menar också att det finns tre olika typer av isomorfi.

Tvingande isomorfi: Isomorfi som framkallas av starka intressenter vilka kan få företaget att ändra processer och rutiner. Starka intressenter kan bland annat vara majoritetsägare inom företaget och lagstiftande organ.

Imiterande isomorfi: Isomorfi som framkallas av att ett företag imiterar processer och rutiner hos ett annat företag, ofta är det svagare företag som imiterar ett mer framgångsrikt företag.

Normativ isomorfi: Isomorfi som framkallas av normer och värderingar inom en viss grupp av intressenter vilka kan förändra ett företags processer och värderingar genom att skapa ett ”normalt” tillvägagångssätt. Frångår företaget från detta tillvägagångssätt kan det leda till sanktioner från gruppen.

2.6 Legitimitetsteorin

Legitimitetsteorin används för att förklara varför bankerna väljer att anpassa sig till samhällets normer och värderingar. Den används även för att analysera varför bankerna redovisar viss information i sina hållbarhetsrapporter.

Legitimitetsteorin behandlar hur företag, samhällen och institutioner skapar och upprätthåller legitimitet. Ett företag anses vara legitimt om det eftersträvar sina mål på ett socialt acceptabelt sätt, alltså att företaget utövar sin verksamhet inom ramen för samhällets normer och värderingar. Legitimitet kan ses som en tillgång företaget kan påverka och manipulera för att rättfärdiga sin roll i det sociala systemet. Detta kan attrahera resurser och fortsatt stöd från företagets intressenter (Ashforth & Gibbs, 1990). Deegan (2002) beskriver legitimitet som ett socialt kontrakt mellan företaget och samhället det verkar i. Det sociala kontraktet kan brytas om företaget förlorar sin legitimitet. Detta kan ske genom många olika tillvägagångssätt, bland annat att kunder bojkottar företagets produkter eller att leverantörer minskar de resurser som levereras till företaget.

Enligt Borglund et al. (2017) är legitimitet ett av de främsta skälen till att företag väljer att ta in nya idéer om företagande. Vidare argumenterar Frostenson et al. (2012) för att företag inte bara kan fokusera på att ha effektiva och välstrukturerade inre processer för att kunna överleva utan behöver även vara en accepterad och legitim del av omgivningen som den verkar i. Företag behöver alltså anpassa sig efter rådande normer och värderingar (Suchman, 1995). Synen på företags samhällsansvar förändras kontinuerligt och det är upp till ledarna för dessa företag att navigera genom dessa förväntningar på ett socialt acceptabelt sätt (Borglund et al., 2017).

Ashforth och Gibbs (1990) argumenterar för att företag hanterar legitimitet genom tre huvudsakliga strategier: att utöka sin legitimitet, att bibehålla sin legitimitet och att försvara sin legitimitet. Ett företag som finner att dess legitimitet är hotad tenderar att använda intensiva reaktioner i ett försök att kontra legitimitetshotet.

2.6.1 Legitimitetsstrategier

I kapitel 2.6 konstaterades det att företag behöver legitimitet för att verksamheten ska överleva. För att kommunicera konsekvenserna av verksamheten kan de använda sig av legitimeringsstrategier. Grahovar (2012) identifierar fyra strategier som företag kan använda sig av för att bemöta de tryck och förväntningar som intressenter kan påvisa.

Den accepterande strategin: Företag använder sig av den accepterande strategin genom att visa intressenterna att de anpassar sig efter de förväntningar och påtryckningar som ställs på dem. De skapar legitimitet genom att använda redovisningen som ett verktyg för att informera och utbilda intressenterna om de förändringar som sker i företagets operativa verksamhet i relation till företagets metoder, resultat och mål. Redovisningen anpassas också utefter den form som de externa förväntningarna och trycket uttrycks. Är påtryckningarna homogena kan företaget, liksom den institutionella teorin, anpassa sig efter ett framgångsrikt företag för att imitera hur de skapar legitimitet. Är det varierande påtryckningar från flera olika intressenter tvingas företaget att kompromissa och försöka balansera de olika intressenternas intressen.

Den rättfärdigande strategin: Företag avser inte att anpassa sig efter de externa förväntningarna utan väljer i stället att försöka rättfärdiga och motivera sin egna väg. Företaget måste trots detta försöka skapa legitimitet. Det gör detta genom redovisningen där man försöker övertyga intressenterna att sättet att driva verksamheten är socialt acceptabelt och korrekt. Företaget försöker även skapa legitimitet kring verksamheten genom att förknippas med värderingar, institutioner och symboler som anses vara legitima.

Den vilseledande strategin: Företaget har inte avsikten att anpassa sig efter de externa förväntningarna. De försöker inte heller rättfärdiga sitt agerande eller övertyga intressenterna utan använder redovisningen som ett verktyg för att vilseleda sina intressenter och försöka kontrollera de externa förväntningarna. Företaget försöker måla upp sig själv som legitim genom att anpassa sig efter de externa kraven men i praktiken agerar de annorlunda. Även inom denna strategi

försöker företaget att förknippa sig själva med värderingar, institutioner och symboler som anses vara legitima.

Den undvikande strategin: Företaget försöker undvika att ses som ett företag som inte följer de externa förväntningarna, detta görs genom att dölja att de inte anpassar sig efter de externa förväntningarna, de kan undvika att ge information angående verksamheten eller rikta om intressenternas uppmärksamhet mot en annan fråga. Företaget försöker alltså undvika att hamna i en öppen debatt där de behöver ge ut information kring sin verksamhet.

2.6.2 Kommunikation av hållbarhet

Elliot och Löfgren (2022) skapat fyra olika kategorier för bankers kommunikation kring klimatpåverkan. Dessa kategorier kopplas sedan till argumentationsanalysen som beskrivs i kapitel 3.3.1

- Generell

Den finansiella institutionen utger ett allmän uttalande angående klimatförändringar, övergången till fossilfritt samhälle eller dess samhällliga roll, vilket erbjuder begränsad eller ingen utförlig beskrivning (eller en vag sammanfattning) av de specifika åtgärder som banken avser vidta.

- Möjlighet

Banken beskriver en verksamhet relaterad till klimatförändringar som skapar ytterligare affärsmöjligheter och finansiell nytta för banken. Denna verksamhet kan anses eller beskrivas som en åtgärd för att mildra klimatförändringar, såsom bankens främjande av gröna obligationer och finansiering av gröna teknologier, men verksamheten i sig skulle inte rikta sig mot direkta utsläppsminskningar i bankens verksamhet eller finansieringsaktiviteter. Det är viktigt att notera att det som kategoriseras som en möjlighet har potentialen att ge en direkt möjlighet till intäkter på ett sätt som engagemang inte gör.

- Risk

Banken beskriver hur klimatförändringarna skapar specifika risker för dess verksamhet eller affärsverksamhet.

- Engagemang

Banken beskriver en aktivitet som syftar till att hantera klimatförändringar genom främst tre olika åtgärder; minska utsläpp, mäta och redovisa klimatpåverkan av dess verksamhet och finansiella verksamhet, eller genom gemensamma initiativ för att främja hållbarhet. Denna aktivitet kan ha en indirekt finansiell fördel på lång sikt genom att det förbättrar bankens anseende och möjliggör för banken att bättre hantera eventuella strängare regleringar. Men själva aktiviteten kanske inte genererar en direkt ekonomisk fördel för banken, eller kan till och med hämma affärsmöjligheter på kort sikt.

2.6.3 Analysmodell

För att besvara studiens frågeställning kommer arbetsprocessen att följa den analysmodell som visas nedan. Studien utgår från granskning av hållbarhetsredovisningarna för bankerna mellan åren 2012–2022, detta görs genom att granska hållbarhetsrapporterna för år 2012, 2017 och 2022. För att analysera till vilken mån bankerna har bemött de externa påtryckningarna och förväntningarna kommer studien att använda sig av de legitimeringsstrategier som Grahovar (2012) har identifierat och argumentationsanalys kopplat till de kategorier som upprättats av Elliot och Löfgren (2022).

Analysmodellen används för att visa och förklara sambanden (pilarna i modellen) mellan de olika områdena.

Opinionsbildande intressenter syftar på de intresseorganisationer som kan sätta opinionsbildande externt tryck på bankerna men även förändra den allmänna opinionen så att lagstiftarna behöver förändra sitt externa tryck på bankerna.

Lagstiftande intressenter syftar på de lagstiftande organen som sätter upp nya lagar, regler och riktlinjer som bankerna måste förhålla sig till, lagstiftande externt tryck, detta kan till exempel vara EU eller Sveriges riksdag.

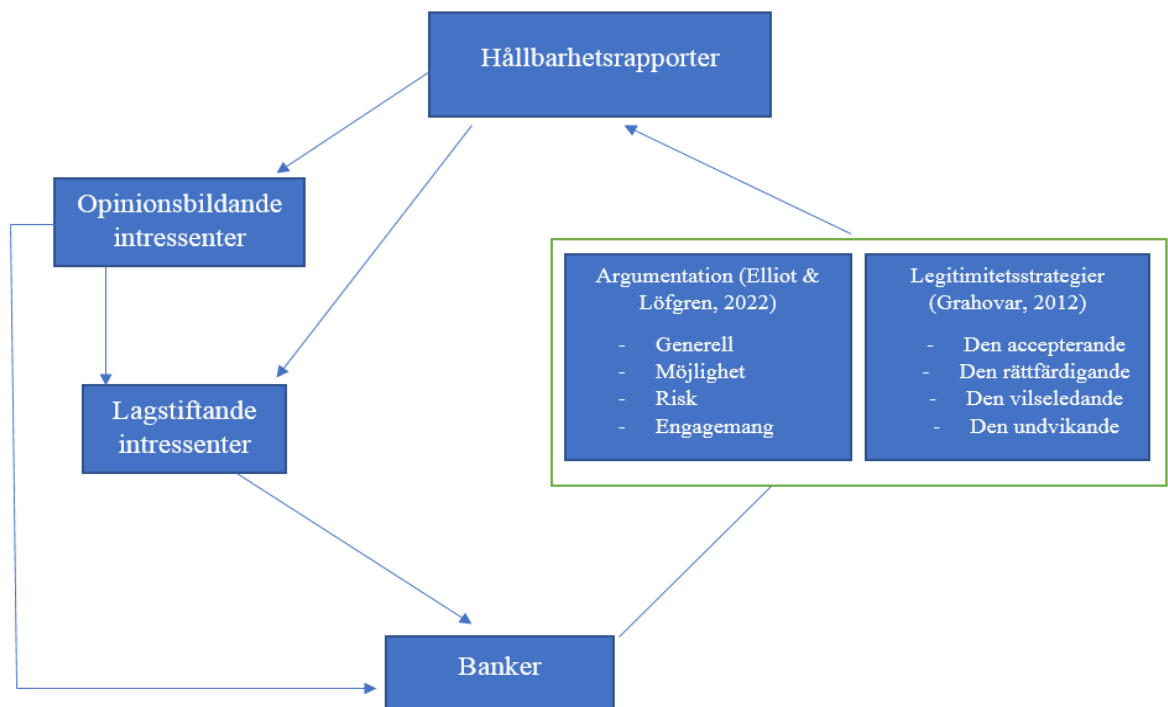
Punkt 1 är pilen från banker till hållbarhetsrapporter. Den beskriver den kommunikation, argumentation och de legitimeringsstrategier som banker använder i upprättandet av hållbarhetsrapporterna.

Punkt 2 är pilarna till intressenterna. Den beskriver hur intressenterna uppfattar innehållet i hållbarhetsrapporterna och utifrån detta väljer ifrågasätta bankernas tillvägagångssätt i verksamheten. Detta kopplas till SBI:s och Fair Finance Guides rankningslistor.

Punkt 3 är pilen från opinionsbildande intressenter till lagstiftande intressenter. Den beskriver de normer och värderingar som opinionsbildande intressenter kan använda för att sätta externt tryck på de lagstiftande intressenterna, till exempel genom val av riksdag och regering eller andra påtryckningar.

Punkt 4 är pilarna från båda intressentgrupperna mot bankerna. Den beskriver de externa trycket som intressenterna sätter på bankerna genom normer, värderingar, ramverk och rankningslistor. Detta kan till exempel innebära att bankers kunder inte längre använder kontanter, att en ny lagstiftning träder i kraft, att bankerna får försämrad PR i och med sämre rank eller för att de inte följer de ramverk som är etablerade.

Figur 1 - Analysmodell

3 Metod

I detta kapitel presenteras val av forskningsmetod, datainsamlings- och analysmetod. Vidare beskrivs urvalet för empirisk datainsamling och käll- och metodkritik.

3.1 Val av metod och forskningsansats

Studien syftar till att skapa förståelse kring hur de större svenska bankerna använder legitimeringsstrategier för att skapa och befästa trovärdighet och legitimitet när de upprättar en hållbarhetsrapport.

Studien bygger på kvalitativ datainsamlingsmetod eftersom syftet är att skapa djupare förståelse kring ämnet, alltså subjektiva uppfattningar och åsikter. Enligt Bryman och Bell (2017) hanterar den kvalitativa metoden ord, subjektiva uppfattningar och åsikter för att kunna utveckla en fördjupad förståelse kring ämnet. Tillvägagångssättet för upprättning av hållbarhetsrapport kan variera från bank till bank vilket kräver mer djupgående analys och därför har en kvalitativ datainsamlingsmetod valts. En kvalitativ datainsamlingsmetod utesluter dock möjligheten att generalisera vilket en kvantitativ datainsamlingsmetod skulle kunna göra (Bryman & Bell, 2017).

3.2 Urval

För att skapa ett målinriktat urval av banker som ska ingå i studien har urvalet baserats på vissa kriterier, detta för att det inte ska ske ett slumpmässigt urval och endast de banker som är relevanta för studien ska ingå (Bryan & Bell, 2017).

Valet av bransch är banker då de är identifierade som en stark katalysator i omställningsarbetet till en mer fossilfri ekonomi, vilket tas upp i kapitel 1.

Kriterierna som upprättats för valet av banker är:

- Banken upprättar hållbarhetsredovisning i enlighet med GRI:s riktlinjer.

- Banken är en av de största bankrörelserna under 2023(Svenska bankföreningen, 2023).
- Banken uppfyller de krav som ställs i 6 kap. 10 § Årsredovisningslagen (SFS 1995: 1554) och behöver därför anpassa upprättandet av hållbarhetsrapporterna i enlighet med den nya lagen som trädde i kraft 2017.
- Banken har upprättat hållbarhetsrapporter under minst 10 år vilket skapar förutsättningar att granska och jämföra hållbarhetsrapporter där nuvarande lagstiftning inte existerade.
- Bankerna finns med i SBI:s och Fair Finance Guides rankningslistor.

Kriterierna är valda då de ger möjlighet till en viss generalisering i och med storleken på de utvalda bankerna och jämförelse över tid. Sustainable Brand Index och Fair Finance Guides inkluderas i urvalet då de kan visa på hur intresseorganisationer och den allmänna opinionen reagerar på innehållet i bankernas hållbarhetsrapporter.

Urvalet som sker utifrån dessa kriterier är: Nordea Bank AB, Svenska Handelsbanken AB, Skandinaviska Enskilda Banken (SEB) och Swedbank AB.

Genom att granska hållbarhetsrapporter från år 2012, 2017 och 2022 har studien avsett att jämföra skillnaden på innehållet i rapporterna innan och efter ny lagstiftning har trätt i kraft. Det ansågs lämpligt i förhållande till studiens frågeställning då det kan ge ett bra perspektiv för att kunna identifiera ändringar i hållbarhetsredovisningen i bankernas hållbarhetsrapporter i och med nytt lagstiftande externt tryck.

3.3 Datainsamling

Studiens datainsamling har skett genom att samla in sekundärdata genom en dokumentanalys och argumentationsanalys av bankernas hållbarhetsrapporter mellan åren 2012 – 2022. Förändringar i externt tryck kan uppstå i och med ny

lagstiftning eller nya rapporter från intresseorganisationer. Studien avser undersöka förändringen i kommunikationen i och med förändringar i externt tryck från två olika intressentgrupper, lagstiftande intressenter som representeras av EU-direktiv som beskrivs i kapitel 2.3. Opinionsbildande intressenter representeras av intressegrupperna Sustainable Brand Index och Fair Finance Guide, vars påverkansarbete beskrivs i kapitel 2.2. För att undersöka förändringar i kommunikationen undersöks hållbarhetsrapporter från innan och efter att ny lagstiftning har trätt i kraft. Hållbarhetsrapporterna granskas utifrån förändringar i existerande och nya policyer, beskrivning av hållbarhetsarbetet för att förminska klimatpåverkan, redovisade data om direkt och indirekt klimatpåverkan, samarbeten med olika intresseorganisationer och de klimatmål som bankerna nämner och sätter upp i hållbarhetsrapporterna. Dessa områden är valda då de ger en bra överblick för de kommunikationskategorier som Elliot och Löfgren (2022) har skapat samt att de ligger i fokus för rapporter från intresseorganisationerna och ny lagstiftning vilket gör dem passande att koppla Grahovars (2012) legitimitetsstrategier till.

Bryman och Bell (2017) delar upp dokument som datakälla i olika kategorier. En av kategorierna är dokument från företag. Studien använder sig av hållbarhetsrapporter från utvalda svenska banker mellan åren 2012 – 2022, vilket faller in under denna kategorin. En av fördelarna med vissa dokument från företag, till exempel års- och hållbarhetsrapporter, är att de är lättillgängliga i och med att de är offentliga dokument. Vidare beskriver Bryman och Bell (2017) fyra olika kriterier som dokumenten behöver uppfylla. Dessa är: autenticitet, trovärdighet, meningsfullhet och representativitet. Hållbarhetsrapporter som är upprättade av bankerna vilket gör dem autentiska och meningsfulla för denna studie som studerar kommunikationen av indirekt klimatpåverkan i hållbarhetsrapporter. Enligt Bryman och Bell (2017) kräver innehållet i dokumenten vidare analys innan det kan avgöras om de är trovärdiga och representativa. Detta beror på att dokumenten är upprättade av människor som har bakomliggande agendor.

3.3.1 Bearbetning av insamlade data

Totalt granskades och analyserades 12 hållbarhetsrapporter från fyra olika banker från åren 2012, 2017 och 2022. Årtalen valdes ut eftersom de kan påvisa skillnader på hållbarhetsrapporterna före och innan nytt externt tryck uppstår, bland annat ny lagstiftning och förändrad opinion i samhället.

Hållbarhetsrapporterna hämtades från respektive banks hemsida. I de fallen där en integrerad års- och hållbarhetsrapport funnits har endast de kapitel som rör hållbarhetsredovisningen granskats. Då vissa av bankernas rapporter endast fanns på engelska har alla rapporter hämtats på engelska för att samma sökord skulle kunna användas i granskningen av alla rapporter. Utöver hållbarhetsrapporterna har rapporter från Sustainable Brand Index (2022) och Fair Finance Guide (2017, 2022) hämtats för att granska hur bankernas hållbarhetsarbete uppfattas av intresseorganisationer och därmed hur det opinionsbildande externa trycket förändras. Fair Finance Guides granskningsrapporter användes för att identifiera ifall bankernas redovisade hållbarhetsarbete, bland annat policyer och mål, även skett i den praktiska verksamheten. Sustainable Brand Index rankningslista användes för att se intressenternas uppfattade åsikter kring bankernas hållbarhetsarbete, där lägre rankning innebär att banken inte längre anses vara lika hållbar.

Hållbarhetsrapporterna lästes igenom översiktligt för att få en helhetsbild över bankens hållbarhetsarbete och för att skapa en så objektiv bild som möjligt. Därefter utgick granskningen från en tematisk (Bryman & Bell, 2017) översyn där data delades teman för att kategorisera materialet. Data delades in i detaljerad utsläppsredovisning, klimatredovisning i enlighet med GHG-protocols olika scope, redovisning av indirekt klimatpåverkan och redovisning av direkt klimatpåverkan. Dessa teman valdes för att få en objektiv syn på hur bankerna kommunicerar sin indirekta klimatpåverkan och om de väljer att rikta fokus mot ett annat område i sina hållbarhetsrapporter. I empirin beskrivs Elliots & Löfgrens (2022) kommunikationskategorier (*generell, möjlighet, risk och engagemang*) och Grahovars (2012) legitimitetsstrategier (*accepterande, rättfärdigande, vilseledande och undvikande*) i kursiv text.

Data sammanställdes sedan i tabeller som visar ifall hållbarhetsrapporten uppfyller de olika områden. Kopplingen som gjordes till referensramen genom denna tabell var att ju fler områden som var uppfyllda. Desto mer *accepterande* och var bankerna mot det externa trycket och mer *engagerade* i sin kommunikation.

Därefter kodades de olika legitimitetsstrategierna och kommunikationskategorierna som beskrivs i kapitel 2.6.4 och 2.6.5. Citat från hållbarhetsrapporterna som representerar på vilket sätt kommunikationen av klimatpåverkan sker i hållbarhetsrapporterna kopplades sedan till de olika legitimitetsstrategierna och kommunikationskategorierna. Detta sammanställdes sedan i tabeller, en för varje bank och undersökt år, detta resulterade i 12 stycken tabeller vilka finns bifogade som bilagor.

3.3.2 Analys av data

Analysen utfördes med den egenupparbetade tabellen, tabell 2, och följde sedan den egenupparbetade analysmodellen som visas i kapitel 2.6.4. Empirin analyserades genom kvalitativ argumentationsanalys och dokumentanalys för att kunna söka efter teman och liknelser i bankernas hållbarhetsrapporter.

SBI:s och Fair Finance Guides rankningar inkluderas för att visa hur förändringen i hållbarhetsredovisningen kan uppfattas av intresseorganisationer. Till exempel kan dessa undersökningar och rankningslistor ge en mer rättvisande bild av bankernas indirekta och direkta klimatpåverkan än vad som visas i hållbarhetsrapporterna. Genom att sprida deras undersökningar kan därmed intresseorganisationer som Fair Finance Guide och Sustainable Brand Index skapa opinion som kan kräva förändring hos bankerna. Detta skapar opinionsbildande externt tryck på bankerna och tas därför med för att få en överblick på opinionen kring bankernas kommunikation om indirekt klimatpåverkan. Till exempel kan lägre rankningar tolkas som att opinionsbildande intressenter har fortsatt högre krav på transparens och förändring i bankernas hållbarhetsarbete.

Bryman och Bell (2017) betonar behovet av en djupare analys av företagsdokument, eftersom dessa kan vara skrivna med andra motiv än att bara informera läsaren. Vid granskningen av bankernas hållbarhetsrapporter kommer argumentationsanalys att användas. Genom argumentationsanalys kan man

identifiera de presenterade argumenten samt bedöma deras giltighet och styrka. Detta görs bland annat genom att utvärdera ifall argumentationen är specifik och detaljerad eller om den går att applicera på flera andra scenarion (Björnsson et al., 2009). Dessutom möjliggör argumentationsanalysen identifiering av ytterligare bakgrundsinformation (Björnsson et al., 2009). Argumentationsanalysen kopplades till Elliots och Löfgrens (2022) kategorier om kommunikation kring indirekt klimatpåverkan, vilka beskrivs i kapitel 2.6, i hållbarhetsrapporter för att kunna identifiera bakomliggande agendor (Björnsson et al., 2009; Bryman & Bell, 2017).

3.4 Trovärdighet

För att studien ska uppnå hög trovärdighet och kvalitet behöver kraven på validitet och reliabilitet vara uppfyllt. Bryman och Bell (2017) beskriver fyra perspektiv som klargör validitet och reliabilitet inom kvalitativ forskning. De fyra perspektiven är pålitlighet, överförbarhet, bekräftelse och tillförlitlighet.

Kravet om pålitlighet uppfylls genom att rapporten är fullständig och tydligt genomarbetad (Bryman & Bell, 2017) vilket sker genom att författaren är analytisk och granskar denna rapport noga. Även extern granskning har skett då andra studenter och handledaren har läst igenom rapporten för att ge konstruktiv kritik och synpunkter.

För att uppnå kravet om överförbarhet ska resultaten kunna överföras till olika miljöer, även om detta utförs med en del begränsningar i och med att kvalitativa resultat är svåra att generalisera (Bryman & Bell, 2017). Studien använder ett begränsat urval av undersökningsobjekt men utgår från officiella dokument vilka är tillgängliga för allmänheten. Detta gör att studien kan i viss mån återskapas i en annan miljö, till exempel bankinstitutioner i ett annat land inom EU.

Hur hållbarhet ska uppnås är ett starkt debatterat ämne, speciellt eftersom det innebär en stor samhällsförändring där institutioner och befolkningen skulle kunna få det sämre ekonomiskt. Bekräftelse uppnås genom att författaren agerar i god tro, är objektiv och inte skriver in personliga värderingar som kan påverka

studiens slutsats eller resultat (Bryman & Bell, 2017). Författaren är insatt i problematiken i och med tidigare arbetslivserfarenhet från bank.

Kravet om tillförlitlighet uppnås genom att den insamlade data som är uppfyller Bryman och Bells (2017) krav på officiella dokument som nämnts innan: autenticitet, trovärdighet, meningsfullhet och representativitet.

3.5 Metod- och källkritik

Bryman och Bell (2017) tar upp en relevant punkt som kan kritiseras när det gäller kvalitativa metoder. Den första är att kvalitativa metoder riskerar att bli alltför subjektiva, alltså att undersökningen bygger på forskarens och respondentens egna perspektiv och uppfattningar. Detta har tagits hänsyn till under arbetets gång, författaren har granskat empirin på ett objektivt synsätt och kopplat analysen till referensramen för att undvika egna tolkningar och värderingar.

Eriksson och Wiedersheim-Paul (2014) poängterar vikten av trovärdiga källor vilka kan tillföra information för att kunna uppnå syftet med rapporten. Bedömningen om källan är trovärdig bör göras med hjälp av fyra kriterier: beroendekritik, samtidskrav, äkthet och tendenskritik. Källor som hämtas in via internet är extra viktiga att granska. Eriksson och Wiedersheim-Paul (2014) beskriver fem utgångspunkter författarna kan använda: vilken är originalkällan, är författaren pålitlig, vilka övriga källor finns i dokumentet och stämmer domännamnet överens med URL.

Jakobsen (2017) utvecklar detta argument och menar att dokumenten visar sekundärdata då de är upprättade för ett annat ändamål, den ursprungliga datainsamlingen till företagets dokument. Det är därför begränsat vad forskaren kan få ut av en sekundärkälla. Variablerna i företagets dokument är förutbestämda och forskaren kan oftast inte särskilja rådata från den manipulerade eller omformulerade data som visas upp i dokumentet.

Jacobsen (2017) argumenterar för att materialet i företags dokument är sekundärdata då det producerats eller samlats in av någon annan. Det uppstår en problematik kring sekundärdata då det är osäkert till vilken mån den är trovärdigt. Jacobsen (2017) menar att valet av källor är gjorda av någon annan än forskaren vilket innebär att en del källor inte ingår i analysen av sekundärdata. Även Bryan

& Bell (2017) menar att informationen som utvinns från sekundärdata inte alltid är lämplig att använda till det ändamål som forskaren har i och med att informationen kan ha samlats in i ett annat syfte.

I och med att studien utgår från vilken information som kommuniceras och hur den kommuniceras i hållbarhetsrapporterna motverkar detta problemen med sekundärdata då den bakomliggande data som undersökts av upprättarna av hållbarhetsrapporterna inte är relevant för studien. Sekundärdata kan även bespara forskaren tid under datainsamlingen eftersom data redan är insamlad. Forskaren kan därmed lägga mer tid åt analysen av insamlade data (Bryman & Bell, 2017).

4 Empiri

I detta kapitel presenteras bakgrundsinformation om bankerna, information om opinionsbildande och lagstiftande externt tryck samt information gällande bankernas klimatpåverkan från bankernas hållbarhetsrapporter.

4.1 Bakgrundsinformation om bankerna

I detta kapitel presenteras bakgrundsinformation om bankerna, informationen är hämtad från den senaste årsredovisningen som bankerna har upprättat, det vill säga 2022.

4.1.1 Handelsbanken

Handelsbanken har sitt huvudkontor i Sverige men har även marknadsandelar i Norge, Storbritannien, Nederländerna, Luxemburg och USA. Handelsbanken har ca 12 000 anställda varav 60 % är anställda på de svenska kontoren. Under 2022 hade Handelsbanken en balansomslutning på 3 454 716 miljoner SEK

I SBI:s hållbarhetsrankning placerades Handelsbanken på plats 52 år 2012, plats 105 år 2017 och på plats 148 år 2022 (SBI, 2023).

4.1.2 SEB

SEB (Skandinaviska Enskilda Banken) har sitt huvudkontor i Stockholm, Sverige, men är också verksamma i resterande nordiska länder, Baltikum, Tyskland och Storbritannien. SEB har 16 500 anställda där över 50 procent av de anställda jobbar på kontoren i Sverige. Under 2022 hade SEB en balansomslutning på 3 532 810 miljoner SEK

I SBI:s hållbarhetsrankning placerades SEB placeras på plats 93 år 2012, plats 146 år 2017 och på plats 176 år 2022 (SBI, 2023).

4.1.3 Nordea

Nordea är verksam i Danmark, Finland, Norge och Sverige. Från och med den första oktober har Nordea sitt huvudkontor i Helsingfors i Finland. Under 2022 hade Nordea en balansomslutning på 594 844 miljoner euro. Nordea har 27 453 anställda varav ca 22 procent av de anställda jobbar på kontoren i Sverige.

I SBI:s hållbarhetsrankning placerades Nordea på plats 112 år 2012, plats 172 år 2017 och plats 268 år 2022 (SBI, 2023).

4.1.4 Swedbank

Swedbank har sitt huvudkontor i Sverige och har även samarbete med delägda sparbanker och med de fristående sparbankerna och är även verksam i Baltikum. De har 18 538 anställda varav ca 65 procent av de anställda jobbar på kontoren i Sverige. Under 2022 hade Swedbank en balansomslutning på 2 854 876 miljoner SEK.

I SBI:s hållbarhetsrankning placerades Swedbank på plats 51 år 2012, plats 89 år 2017 och på plats 138 år 2022 (SBI, 2023).

4.2 Opinionsbildande externt tryck

Dessa tabeller och diagram visar hur det opinionsbildande externa trycket förändras över tid. SBI:s rankningssystem visar att bankerna sjunker i rank när nytt lagstadgat krav på större transparens uppkommer. Detta kan påvisa att de opinionsbildande intresseorganisationerna önskar större tydlighet, mer detaljerad information och uppföljning, det vill säga ett krav på större transparens då nytt lagstiftande externt tryck uppstår. Fair Finance Guides rankning visar att bankernas verksamhet rör sig mot mer hållbar efter att lagstiftande externt tryck uppkommer.

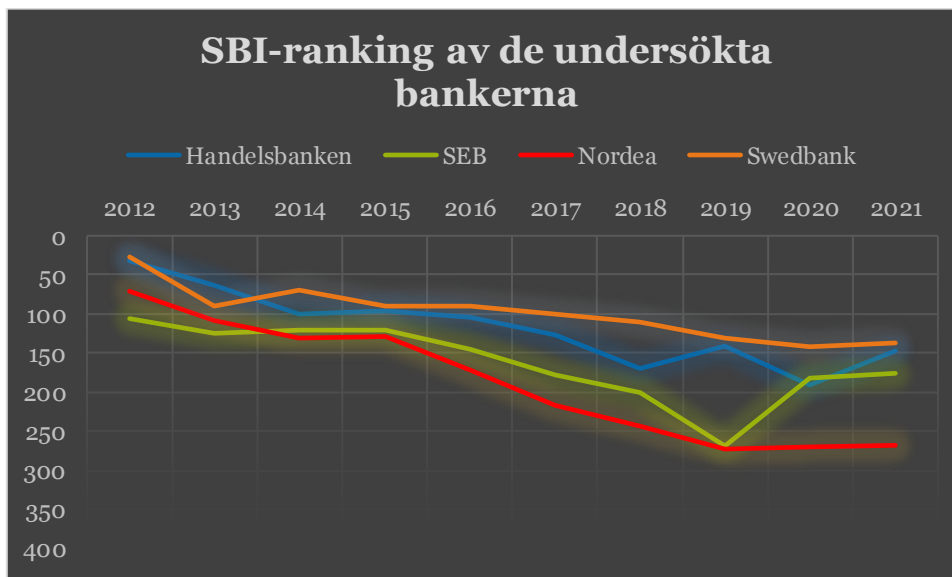
4.2.1 Sustainable Brand Index

SBI rankar 409 stycken branscher och företag i Sverige. Nedan syns vilka platser bankerna har på denna lista under en tioårsperiod.

Tabell 1: De utvalda bankernas SBI-rankning under 10 år.

Svenska Banker	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Handelsbanken	52	32	64	97	100	105	127	170	142	191	148
SEB	93	106	125	120	120	146	178	201	269	183	176
Nordea	112	71	71	131	128	172	216	244	273	270	268
Swedbank	51	27	89	69	97	89	101	111	131	142	138

Diagram 1: Visualisering av de utvalda bankernas SBI-rankning över 10 år

4.2.2 Fair Finance Guide

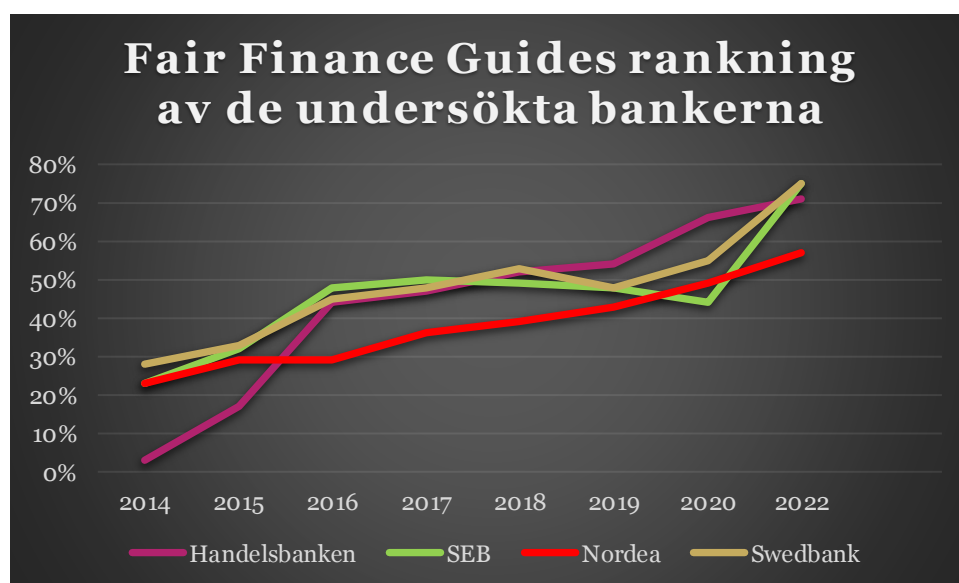
Fair Finance Guide granskar bankernas hållbarhetslöften och mål, därefter undersöker de hur bankerna agerar på dess i praktiken. De ger bankernas

hållbarhetsarbete med klimatpåverkan olika poäng varje år, 0 till 100 %. Nedan listas dessa poäng i en tabell.

Tabell 2: De utvalda bankernas Fair Finance Guides-rankning

Svenska Banker	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Handelsbanken	3%	17%	44%	47%	52%	54%	66%	N/A	71%
SEB	23%	32%	48%	50%	49%	48%	44%	N/A	75%
Nordea	23%	29%	29%	36%	39%	43%	49%	N/A	57%
Swedbank	28%	33%	45%	48%	53%	48%	55%	N/A	75%

Diagram 2: Visualisering över de utvalda bankernas Fair Finance Guides-rankning

4.3 Lagstiftat externt tryck

Under den undersökta perioden har det lagstiftande externa trycket på hållbarhetsrapporter utökats. 2012 fanns det inget lagstiftande externt tryck på hållbarhetsredovisning för banker. Under senare år behöver bankerna rapportera i enlighet med NRDF och taxonomifördordningen. Ytterligare externt tryck uppkommer under 2024 i och med införandet av CSRD.

Non-Financial reporting directive (NFRD)

Som tidigare nämnt i kapitel 2.3.1 är NFRD ett EU-direktiv som trädde i kraft 2016. NFRD ställer ett lagstadgat krav på att bankerna ska hållbarhetsrapportera men kräver ingen utförlig redovisning av data om bankernas hållbarhetsarbete.

Taxonomiförordningen

EU:s taxonomiförordning börjar gälla för bankernas hållbarhetsrapporter 2022. Direktivet beskrivs mer i kapitel 2.3.2 men syftar till att förflytta investeringar från verksamheter med negativ klimatpåverkan till mer hållbara alternativ.

Corporate sustainability reporting directive (CSRD)

CSRD är ett framtida direktiv som skärper de regler och riktlinjer som idag finns där viss information som tidigare varit frivilligt att rapportera om blir obligatoriskt. Detta direktiv kan sätta lagstiftande externt tryck på bankerna då de vill vara proaktiva i sin rapportering.

4.4 Bankernas hållbarhetsrapporter

I detta kapitel presenteras bankernas redovisade information om klimatpåverkan från hållbarhetsrapporterna år 2012, 2017 och 2022. De identifierade kommunikationskategorierna och legitimitetsstrategierna anges i kursivt i löpande text, därutöver exemplifieras detta med citat ur hållbarhetsrapporterna.

4.4.1 Handelsbanken

2012 (Handelsbanken, 2013)

Under 2012 gav Handelsbanken ut en *generell* betoning där de även *rättfärdigar* sitt åtagande att ta ansvar för både sin direkta och indirekta miljöpåverkan med målet att minimera den totala miljöbelastningen.

” Handelsbanken shall contribute to a long-term sustainable development, to the extent that it is technically and economically feasible, while also being consistent with the bank's commitments.”

Banken presenterade olika program och avtal som de hade undertecknat för att visa sitt engagemang, detta kan bli *vilseledande* då specifika data om hur de påverkade miljön indirekt saknades i rapporten. De konkreta områdena där banken direkt påverkade miljön inkluderade elförbrukning, tjänsteresor, värdetransporter och uppvärmning av kontorsfastigheter. Åtgärderna för att

minska miljöpåverkan fokuserade även på direkt påverkan vid kontoren, såsom minskad pappers- och elförbrukning.

Handelsbanken åtog sig att *generellt* beskriva sitt arbete med miljöfrågor kopplat till indirekt klimatpåverkan, särskilt med avseende på kredit- och investeringsverksamheten. Genom att ansluta sig till FN:s Global Compact förband sig Handelsbanken att redogöra för hur banken arbetar med miljöfrågor. Detta inkluderar särskilt den indirekta miljöpåverkan genom utlåning och förvaltning av tillgångar. Dock presenterades endast *generella* beskrivningar och ingen konkreta data om den indirekta klimatpåverkan i rapporten.

” By joining the UN Global Compact, Handelsbanken commits to describing how the bank addresses issues such as environmental concerns. In addition to the bank's own resource consumption, this primarily pertains to the indirect environmental impact through lending and asset management.”

Handelsbanken redovisade även ett miljömål för 2012 där de *rättfärdigar* deras hållbarhetsarbete, vilket var att minska koldioxidutsläppen kopplade till deras direkta klimatpåverkan.

” To reduce the bank's environmental impact, the following initiatives are planned in the coming years: Further raising internal awareness regarding measures to decrease the bank's direct climate impact. The aim is to enable all parts of the organization to effectively contribute to reducing, for example, energy consumption.”

När det gäller kreditpolicyn nämnde Handelsbanken *generellt* att den påverkade deras hållbarhetsarbete, men inga djupgående detaljer om hur den faktiskt reglerade eller påverkade deras hållbarhetsarbete gavs i hållbarhetsrapporten.

Under 2012 presenterade Handelsbanken också samarbeten med två olika intressentorganisationer, nämligen Principles for Responsible Investments och Internationella Handelskammarens miljöåtagande. Dock var detta något *vilseledande* då det inte gavs någon utförlig beskrivning av dessa samarbetens konkreta påverkan i hållbarhetsrapporten.

2017 (Handelsbanken, 2018)

Under 2017 presenterade Handelsbankens hållbarhetsrapport en mer detaljerad översikt och tog upp fler faktorer som bidrar till bankens indirekta miljöpåverkan. Detta inkluderade deras kreditgivning, finansiering och investeringsverksamhet, där de betonade sitt omställningsarbete i avsnittet om indirekt påverkan. Handelsbanken redovisar något *vilseledande* att deras utsläpp av växthusgaser har minskat under året, men detta innefattar endast den direkta klimatpåverkan.

” The total carbon dioxide emissions across the bank's six home markets decreased by 4 percent.”

Handelsbanken *accepterar* även att omställning och ansvarsfulla investeringar minskar *risken* i deras finansierings- och investeringsverksamhet.

” An important contribution to Goal 13, "Take urgent action to combat climate change," is to invest in solutions for a sustainable energy system. In several of our actively managed funds, we have long had energy efficiency as an investment theme.”

Handelsbanken *accepterade* och redovisade även den indirekta klimatpåverkan genom utsläpp av växthusgaser från vissa av de fonder de erbjöd, men källorna till dessa utsläpp var inte tydligt angivna. Den direkta klimatpåverkan redovisades som utsläpp från tjänsteresor och energiförbrukning.

Arbetet för att minska den indirekta klimatpåverkan fokuserade främst på att minska *risk* och utesluta industrier och företag som använde eller producerade fossila bränslen. Handelsbanken uttryckte också en stark tro på *möjligheten* att hjälpa företag att övergå till en mer hållbar energiförbrukning. Banken betonade att dess största bidrag till att uppnå FN:s globala mål kommer genom den indirekta påverkan.

“In credit assessments, we take into account how environmental risks can affect the customer’s repayment capacity. For example, the risk that the customer’s product may become unsellable or that stricter environmental regulations on the customer’s manufacturing process could lead to a deterioration in repayment capacity.”

Handelsbanken lade stor vikt vid att *acceptera* och arbeta mot de globala hållbarhetsmålen och erbjuda kunder *möjligheten* att investera på ett hållbart sätt genom kriteriebaserade hållbara fonder. Utöver de tidigare nämnda policyerna hade Handelsbanken även en hållbarhetspolicy 2017 som fungerade som ramverk för ansvarsfull och hållbar kreditgivning till industrier och företag.

” In 2017, Handelsbanken issued equity index-linked bonds for the first time based on the 17 global sustainability goals adopted by the United Nations. These equity index-linked bonds track indexes that are exposed to companies that, through their behaviour and products, contribute to the Global Goals.”

Rapporten lyfte fram Handelsbankens samarbeten med fyra olika intressentorganisationer under 2017, nämligen Global Compact, 2° Investing Initiative, Disclosure Insight Action och Equator Principles.

“Together with the 2° Investing Initiative, Handelsbanken has conducted an initial scenario analysis of the bank's funds based on a 2-degree scenario. The analysis focused on investments in the energy production, automobile manufacturing, and fossil fuel extraction sectors. The overall result shows that Handelsbanken's funds are well-aligned with the 2-degree target and confirms that climate issues are an integrated part of our fund management.”

2022 (Handelsbanken, 2023)

Under 2022 har Handelsbanken tagit ett steg framåt genom att integrera hållbarhetsrapporten i sin årsrapport. Hållbarhetsrapporten ökade transparensen genom att redovisa mer detaljer kring bankens finansiering, investeringar och policyer. Banken beskrev *engagerat* sitt arbete med ansvarsfull finansiering och kreditgivning och betonade vikten av att guida kunder till hållbara investeringar.

“Environmental risks are linked to both the bank's operations and the suppliers it utilizes, as well as the companies Handelsbanken invests in and extends credit to. These risks can involve direct environmental incidents, pollution, or other negative impacts on the environment and ecosystems. However, they can also be indirect, such as business relationships with companies whose activities are not aligned with the transition to an environmentally sustainable economy or who

have deficiencies in their management of environmental issues in their operations.”

Handelsbanken visar *acceptans* och *engagemang* genom att redovisa att utsläppen genom deras investerings- och finansieringsverksamhet ökat.

“Handelsbanken Fonder's total carbon intensity increased slightly in 2022 compared to 2021. In terms of scope 1+2 emissions, the intensity increased by 9.5 percent measured in SEK. Including scope 3 emissions, the total carbon intensity increased by 2.1 percent.”

Handelsbanken har satt fokus på att förbättra sin verksamhet och göra den mer hållbar, men rapporten gav inte mycket detaljerade data om indirekta utsläpp. Handelsbanken framhävde de fonder och investeringsmöjligheter som *accepterat* och följer Parisavtalets klimatmål och deras arbete för att stödja företag i fonderna att övergå till hållbara verksamheter med minskad klimatpåverkan. Under 2022 redovisade Handelsbanken även koldioxidutsläppen kopplade till de hållbara fonderna. De beskrev också sitt arbete med att minska den direkta klimatpåverkan. Dock saknades detaljerade data om indirekt klimatpåverkan eller indirekta utsläpp.

Handelsbanken rapporterade inga nya policyer under 2022, men de rapporterade nya samarbeten med Principles for Responsible Banking och Net Zero Banking Alliance, vilket indikerar deras *engagemang* för hållbara metoder.

“Handelsbanken continuously works to minimize the emissions generated by its operations. As some measures take time to implement and their effects are not always easily ascertainable, the bank engages in climate offsetting through Clean Development Mechanism (CDM) projects. These projects are registered with the United Nations and have verified climate benefits. Additionally, the projects are certified according to the Gold Standard, a certification supported by over 80 NGOs, ensuring that they contribute to long-term sustainable development.”

Handelsbanken beskriver *engagerat* sina mål för att minska sin miljöpåverkan, både direkt och indirekt. De beskrev också utfallet av målen för det gångna året. Ett av målen var att 20 procent av bankens finansieringsvolym skulle vara inriktad

på gröna och sociala finansieringsprojekt eller finansiering som bidrar till en hållbar och mätbar omställning för låntagaren. Utfallet för 2022 var 4,8 procent. Handelsbankens andra mål var att uppnå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2040, inklusive leasing, investeringar, krediter och den direkta klimatpåverkan.

“An example of how the taxonomy has influenced business development in 2022 is that Handelsbanken has updated its framework for green bonds and further aligned it with the EU taxonomy to provide expanded opportunities to finance more projects that promote higher energy efficiency and climate adaptation.”

4.4.2 SEB

2012 (SEB, 2013)

Under 2012 betonade SEB *generellt* att som bank hade de möjlighet att påverka och hjälpa sina kunder att omställa från ett samhälle beroende av fossila bränslen till ett mer hållbart samhälle, vilket främst genomfördes genom deras investerings- och finansieringsverksamhet. SEB adresserade även sin indirekta påverkan genom sitt arbete inom finansiering och investeringar. De rapporterade *rättfärdigande* om dialoger med kunder och riktlinjer gällande sektorer som fossila bränslen, träindustrier och gruvindustrin i sitt arbete med ansvarsfulla investeringar och finansiering. Däremot redovisade SEB ingen detaljerade data kring sin indirekta påverkan, utan istället lyfte de *vilseledande* fram sina hållbara fonder och gröna obligationer och hur de arbetade med ansvarsfulla investeringar och omställningar för sina kunder genom sina policyer och riktlinjer.

“In our role as a large corporate bank and asset manager we have considerable indirect impact. We are convinced that we can influence the development towards a more sustainable economy and want to collaborate with our clients in order to drive sustainable growth, protect the environment and contribute positively to society. It is about how we act as lenders to productive investments and how we act as stewards of savings”

SEB tog även *vilseledande* upp verksamhetens klimatpåverkan i sin hållbarhetsrapport för 2012 men de tog inte upp den indirekta klimatpåverkan.

“In 2009, SEB decided to reduce the annual CO2 emissions by 45 per cent by 2015. The decision reflected our ambition to address a broader range of environmental issues. Energy use, paper consumption and business travel, and the related greenhouse gas emissions, represent the most material direct impact of our operations on the environment. This ambitious reduction remains the overall target for our carbon chasing within SEB.”

SEB rättfärdigar sitt arbete med att minska sin direkta klimatpåverkan genom att generellt beskriva olika åtgärder för att minska sin direkta påverkan, vilket inkluderade minskad papperskonsumtion, användning av förnybar el, minskad elförbrukning och reducerat resande för deras anställda. SEB redovisar även data kring koldioxidutsläppen kopplat till verksamhetens direkta påverkan under året.

“Our approach to reduce our carbon footprint starts with accounting for our CO2 emissions related to the operations over which we have control, such as energy and electricity use in our own buildings, paper consumption and business travel (Scope 2 and 3 emissions).”

Banken satte upp mål för att minska sin direkta klimatpåverkan under 2012, inklusive minskad energi- och pappersförbrukning. SEB hade en kreditpolicy som hanterade klimataspekterna i deras kreditgivning och en övergripande hållbarhetspolicy för koncernen. Under 2012 samarbetade SEB med två intresseorganisationer, nämligen Principles for Responsible Investment och Equator Principles.

2017 (SEB, 2018)

Under 2017 upprättade SEB en integrerad års- och hållbarhetsrapport där de uttryckte sitt stöd för de globala målen för att främja övergången till ett hållbart samhälle och minska *riskerna* kring beroendet av fossil energi. SEB skriver även att de arbetade aktivt för att minska sin klimatpåverkan både direkt och indirekt.

“Climate- and environment related issues are becoming increasingly important financial risk factors. Rightly managed, they can also be opportunities. Extreme weather, sea level rise and long-term climate change affect billions of people in

rural areas as well as in cities. As a bank, SEB's largest environmental impact is indirect through its asset management business, and its financing and credit granting."

I hållbarhetsrapporten redovisade SEB olika typer av klimatpåverkan från sin verksamhet. Den direkta påverkan åtföljdes av utsläppsdata och beskrivningar av deras arbete för att minska koldioxidutsläppen. SEB visar *acceptans* där de betonade att den största delen av deras klimatpåverkan var indirekt, främst genom finansiering och investeringar. SEB beskrev hur de hanterade den indirekta klimatpåverkan genom samarbeten med intresseorganisationer, uteslutning av företag som utviner eller använder kol som huvudsaklig energikälla och genom att främja *möjligheter* från investeringar i hållbara fonder. Dock saknades detaljerade data om den indirekta klimatpåverkan i rapporten, som främst fokuserade på SEB:s direkta klimatpåverkan.

"SEB is continuously developing its mutual fund offering. The sustainability funds exclude companies that extract coal, gas and oil and focus on positive selection in the portfolio management, i.e., inclusion of companies with effective waste management, low carbon emissions and good water usage."

Vidare rapporterade SEB inga egna mål angående sitt hållbarhetsarbete eller klimatpåverkan för 2017, utan hänvisade istället till FN:s globala mål. De nämnde flera policyer som användes för att minska klimatpåverkan, inklusive koncernens hållbarhetspolicy, miljöpolicy, uppförandekod för leverantörer, ställningstagande om färskvatten och klimatförändringar. Dessutom hade SEB sektorpolicyer för skogsbruk, fossila bränslen, gruvsdrift, förnybar energi och rederier.

Förutom de tidigare rapporterade samarbetena, angav SEB att de under 2017 samarbetade med flera organisationer inom kapitalförvaltning, inklusive Institutional Investors Group on Climate Change och Carbon Disclosure Project, vilket visade deras *acceptans* för att hantera klimatfrågor och hållbarhet i sin verksamhet.

"SEB is actively engaged with European energy companies, where coal as an energy source exceeds 10 per cent, to reduce carbon emissions by using other fuel alternatives. Since 2017, SEB is also engaged, together with Institutional

Investors Group on Climate Change, (IIGCC), targeting the world's 100 largest carbon emitters in order to reduce emissions globally.”

2022 (SEB, 2023)

Under 2022 presenterar SEB en integrerad års- och hållbarhetsrapport med *engagerat* fokus på att hjälpa både privatkunder och företag att övergå från fossila bränslen till en mer hållbar samhällsutveckling. Rapporten avslöjar att SEB:s direkta klimatpåverkan är klimatneutral, vilket uppnås genom bland annat köp av utsläppsrätter från EU.

” SEB has long-standing relationships with our corporate customers, including those that have fossil fuel-related activities. This customer base is largely a reflection of the national energy and industry mixes in SEB’s home markets (the Nordic countries, the Baltic countries, Germany, and the United Kingdom). The extraction and burning of these fuels must be gradually reduced and replaced as part of a transition to a low carbon society.”

SEB beskriver sitt arbete för att minska den indirekta klimatpåverkan genom att stödja företag och länder som omvandlas till en mer hållbar ekonomi. De redogör även för hur mycket kapital som investeras och finansieras inom olika verksamhetsområden och hur de bedömer hållbarhetsrisker, inklusive en uppskattning av när dessa risker förväntas öka.

“Energy efficiency standards may trigger substantial adaptation costs and lower corporate profitability, which may lead to a higher probability of default as well as lower collateral values.”

Rapporten adresserar *accepterande* att vissa av SEB:s fonder innehåller företag som producerar och använder fossila bränslen och de identifierar risker, som exempelvis förlorad legitimitet hos intressenter, som detta kan medföra.

“Changing consumer sentiment regarding climate issues may lead to reputation

and liability risks for the bank. Reputational risk primarily relates to financing or investing in customers with a material climate impact.”

SEB redovisar endast utsläppsdata för sin direkta klimatpåverkan. Informationen om den indirekta klimatpåverkan begränsas till kapitaltilldelning i specifika fonder, finansieringar och krediter, utan en kvantifiering av utsläpp av växthusgaser.

Rapporten för 2022 beskriver *engagerat* några av SEB:s *accepterande* hållbarhetsmål inom finansiering och investeringar. Dessa inkluderar att minska förekomsten av fossila bränslen i deras fonder med 45–60 procent fram till 2030 (Carbon Exposure Index – The Brown). De strävar också efter att öka hållbar finansiering, rådgivning och investeringar i fonder som främjar hållbar teknologi med 6–8 gånger fram till 2030 (Sustainability Activity Index – The Green). Ett tredje mål är att hjälpa kunder att välja hållbara lösningar som uppfyller Parisavtalets kriterier för hållbara investeringar (Transition Ratio – The future).

“According to our analysis, the financed carbon dioxide emissions from the base year 2019 have decreased by approximately 50 per cent in absolute terms and the decrease can largely be attributed to the exclusion of companies that extract fossil fuels and power generation. As there is still a lack of available data and uncertainty about the quality of the data, the outcome and future forecast are also uncertain.”

Förutom dessa mål, betonar SEB sitt *engagemang* för FN:s globala mål och ansluter sitt arbete till några av dessa mål. De har även en övergripande klimatpolicy som inkluderar sektorer som fossila bränslen, jordbruk, skogsbruk, rederier, frakt och gruvsdrift.

Utöver sina tidigare samarbeten, nämner SEB nya partnerskap som syftar till att förbättra SEB:s hållbarhetsarbete och klimatåtgärder. Dessa är Poseidon Principles, BIOPATH, Business@Biodiversity Sweden samt deltagande och stöd för UNEP FI Principles for Responsible Banking (PRB), Net-Zero Banking

Alliance, The Task Force on Climate Related Financial Disclosure (TCFD) och The Net Zero Asset Managers initiative.

4.4.3 Nordea

2012 (Nordea, 2013)

Under 2012 gjorde Nordea en *generell* presentation i sin hållbarhetsrapport att den primära miljöpåverkan kommer från koldioxidutsläpp inom den direkta verksamheten. De uppdelade *vilseledande* klimatpåverkan i fyra områden: energi, flygresor, intern pappersanvändning och kunders pappersanvändning. Nordea presenterade *vilseledande* ingen data kring deras indirekta klimatpåverkan.

“Measuring our environmental performance is important as this pushes us to continuously improve. We now have monitoring processes in all our nine home markets. Nordea has specific targets to reduce the environmental impacts that we generate in our Nordic operations. These targets cover four separate areas: consumption of energy, air travel, the use of paper by our employees and paper sent to our customers.”

“Our ecological footprint is decreasing year-on-year as a result of our environmental programme. Over the last 12 months, we continued to make good progress in managing our impacts effectively. Our total greenhouse gas emissions in 2012 amounted to 51,297 tonnes, down 5.8% from the previous year.”

Nordea redovisade data kring den direkta klimatpåverkan genom de fyra områdena samt data om vattenkonsumtion och avfallshantering. De *rättfärdigar* också sin ansvarsfulla investeringsstrategi som byggde på en grundlig environmental, social och governance (ESG) analys. Genom denna strategi kunde de flytta kapital till industrier och företag som uppfyllde Nordeas krav på riskhantering, policyer och rutiner. Om ett företag inte levde upp till kraven eller visade intresse för att anpassa sig till dem, kunde kapitalet riktas mot andra industrier eller företag.

“Nordea’s commitment to sustainability is evidenced by being a signatory to several international agreements related to CSR and we are continuously working

to incorporate these treaties and integrate them in our business and credit processes when deciding about to whom and which projects to finance. Nordea's long-term strategic CSR goal is to integrate responsible lending with business, in core strategies, policies, procedures, products and services."

Under 2012 hade Nordea satt mål att minska elkonsumtionen med 15 procent, minska flygresor med 30 procent och minska intern och kundrelaterad pappersanvändning med 50 procent vardera.

Nordea rapporterade *generellt* att de hade policyer gällande finansiering och investeringar i olje- och energiindustrin, men de gav ingen detaljerad beskrivning av dessa. När det gällde kreditgivning för större projekt som fabriker och motorvägar följde Nordea The Equator Principles. Detta innebar att låntagaren var tvungen att uppfylla vissa sociala- och miljökrav innan en kredit kunde beviljas. Utöver The Equator Principles rapporterade Nordea inga samarbeten med olika intresseorganisationer som rörde klimatpåverkan.

2017 (Nordea, 2018)

Under 2017 valde Nordea att fokusera på att redovisa sin direkta klimatpåverkan i sin hållbarhetsrapport. De betonade olika program och policys som de utvecklat internt för att främja övergången till en mer hållbar framtid. Nordea betonade särskilt *möjligheten* med sitt arbete med gröna obligationer och investeringar som ett viktigt verktyg för att minska klimatpåverkan.

"At Nordea, we encourage the transformation of companies towards low-carbon and more resilient business models, and are focused on helping our customers finance such investments. One way of doing this is to provide relevant products such as green bonds."

Nordea berättade *rättfärdigande* hur de internt hade skapat olika verktyg för att guida sina anställda och kunder mot hållbara investeringar och finansiering. De erbjöd även *möjlighet* till gröna lån som uppmanade kunderna att tillämpa mer hållbara energival eller verksamhetspraktiker. De redovisade dock ingen data om sin indirekta klimatpåverkan, utan beskrev istället *accepterande* olika policyer och riktlinjer som de följde för ansvarsfulla och hållbara finansierings- och investeringsbeslut.

“In 2017 we developed a Position Statement on Climate Change in which we recognise the importance of limiting the average global temperature rise to below the 2 degrees Celsius target. Furthermore, we commit to refraining from providing new financing to energy production or mining companies that are primarily dependent on thermal coal. We may continue to finance existing customers and will encourage them to transform to less carbon-intensive production.”

När det gällde direkta klimatpåverkningar, redovisade Nordea data om energiförbrukning, koldioxidutsläpp och uppvärmning av fastigheter. De presenterade även mål för att upprätta ett ramverk för att identifiera *risker* som hållbarhetsrisker, inklusive miljöaspekter, i värdekedjan, men detta mål hade ännu inte uppnåtts. Nordea hade också som mål att upprätta ett ställningstagande baserat på forskning för att kunna kvantifiera sin direkta klimatpåverkan. Däremot argumenterade Nordea att data saknades för att sätta upp mål för indirekt klimatpåverkan.

Under 2017 presenterade Nordea sin *accepterande* investeringspolicy, policy om uppförandekod för ansvarsfull finansiering och ESG-screening (Environmental, Social and Governance) som innebar att de analyserade företag utifrån olika hållbarhetskrav. De angav också att de samarbetade med intresseorganisationerna Task Force on Climate-related Financial Disclosure (TCFD) och Responsible Ship Recycling Standards (RSRS).

“We will create sustainable business by integrating sustainability into all our products and offerings. So far, we have integrated environmental, social and governance issues (ESG) into our investment decisions and are on our way regarding financing, but lots of work remains to be done.”

2022 (Nordea, 2023)

Under 2022 valde Nordea att inkludera både direkt och indirekt klimatpåverkan i sin integrerade hållbarhets- och årsrapport. De redovisade *accepterande* data kring den indirekta klimatpåverkan, särskilt koldioxidutsläpp som härrör från företag och industrier där Nordea har placerat kapital. Som en del av sina hållbarhetsmål för finansiering och investeringsverksamheten, hade Nordea satt upp mål att minska koldioxidutsläppen från dessa portföljer med 40–50 procent jämfört med

nivån år 2019. Målet skulle vara uppnått senast 2030. De beskriver *engagerat* och *accepterande* också som mål att minska koldioxidutsläppen från sin interna verksamhet med 50 procent jämfört med nivån år 2019, även detta mål skulle vara uppnått senast 2030.

“Our total emissions of 18,155 (11,327) tonnes of CO2e in 2022 marked a 57% reduction from the 2019 baseline. Despite our best efforts to limit our internal carbon footprint, some emissions still remain difficult to reduce. For these, we purchase carbon offsets to reduce equivalent emissions elsewhere. We supported the generation of renewable energy through the purchase of carbon credits for 2022. We will continue to fully offset residual emissions from our internal operations. Going forward, we will shift to a long-term carbon removal portfolio, which we will periodically review to align with evolving best practices for achieving net-zero emissions.”

Nordea framhöll att de inte presenterade några nya policyer under 2022, utan upprepade de policyer som tidigare hade inkluderats i sina hållbarhetsrapporter. Dessutom rapporterade de om ett nytt samarbete med Net Zero Banking Alliance (NZBA), vilket tyder på deras engagemang för att samarbeta med andra finansiella institutioner för att stödja målet om nettonollutsläpp av växthusgaser.

Genom att inkludera både direkt och indirekt klimatpåverkan i sin rapport, vill Nordea *engagerat* och *accepterande* visa sitt åtagande för att förbättra sin hållbarhetsprestanda och minska sitt fotavtryck på miljön. Genom att sätta upp konkreta mål för att minska utsläppen från sina finansierings- och investeringsaktiviteter samt sin interna verksamhet, strävade Nordea efter att bidra till klimatmålen och en mer hållbar framtid.

“The bank’s strategy is to drive a real and responsible climate transition, which means supporting our customers in their climate transition efforts. To do so, we have collected significant data on our large corporate customers’ GHG emissions and climate targets and engaged directly with customers in high emitting sectors. For some sectors, we also collect asset-level emission data, such as Shipping vessel-level data as part of our Poseidon Principles commitment. We have analysed the largest climate-vulnerable sectors to understand our customers’ transition plans and the associated opportunities and risks. While data remains a

challenge, our work is paying off: an estimated 58% of our exposure to large corporate customers in climate vulnerable sectors was as of year-end covered by a target to cut GHG emissions.”

4.4.4 Swedbank

2012 (Swedbank, 2013)

Under 2012 rapporterade Swedbank *generellt* om sitt arbete med att främja hållbarhet och minska sin klimatpåverkan. De betonade sitt engagemang för att påverka de bolag de investerat i att anta mer hållbara lösningar och rutiner. Dessutom strävade Swedbank efter att öka hållbarhetsdialogen både med sina kunder och anställda samt förbättra hållbarhetsanalysen genom att använda olika kriterier för sina fonder.

“Since the early 2000s, Swedbank has been implementing an environmental analysis for credit assessments in Sweden. In 2010, this analysis was replaced by a more comprehensive sustainability analysis. Since January 2012, the analysis has been used across all of Swedbank's home markets. The sustainability analysis is conducted for all corporate loans exceeding 1 million SEK in Sweden and 80,000 euros in the Baltic countries.”

Swedbank fokuserade *vilseledande* på att redovisa sin direkta klimatpåverkan, som huvudsakligen kom från affärsresor och intern energikonsumtion. De beskrev *generellt* också arbetet med att utveckla mer hållbara kreditgivningsprocesser och hållbar kreditgivning.

För att visa sitt åtagande för hållbarhet redovisade Swedbank en *generell* överblick på mycket kapital de förvaltade och vilken andel som ingick i hållbarhetsfonder. De följde också GHG-Protocols scope 1, 2 och 3 för att mäta sina utsläpp av växthusgaser. Dessutom hade de satt upp mål för att minska sina utsläpp av växthusgaser med 15 procent under 2013 jämfört med 2010.

Swedbank *rättfärdigar* sitt hållbarhetsarbete för att bidra till en mer hållbar framtid och minska sin egna klimatpåverkan inom finansierings- och investeringsverksamheten. Swedbank planerade att inleda en klimatdialog med sina kunder om kreditgivning och fondförvaltning. De presenterade även en

miljöpolicy som låg till grund för deras hållbarhetsstrategi och en resepolicy för att minska sin direkta klimatpåverkan.

”We believe that one of the most serious challenges facing humanity is the ongoing climate change. It threatens to undermine future prosperity and cause significant social, economic, and environmental costs. To enable a transition to more resource-efficient growth, a joint effort is needed from both policymakers and businesses. We have set ambitious goals to reduce our ecological footprint. Our goal is to reduce our greenhouse gas emissions by 15 percent by 2013, 30 percent by 2015, and 40 percent by 2018 (base year: 2010).”

Som en del av sitt hållbarhetsarbete gav Swedbank en *generell* beskrivning av sitt med intresseorganisationen Carbon Disclosure Project för att minska utsläppen av växthusgaser från företag.

2017 (Swedbank, 2018)

Under 2017 hade Swedbank en integrerad års- och hållbarhetsrapport där de redovisade sitt arbete med hållbarhet och klimatpåverkan. I väsentlighetsanalysen rankade de motverkande av klimatförändringar, hållbara produkter och tjänster samt hållbara inköp som mindre viktiga frågor för banken jämfört med andra hållbarhetsfrågor. Swedbank såg även *möjligheter* med gröna obligationer som kunde hjälpa till med en omställning till fossilfria industrier.

”During the year, Swedbank established a framework for green bonds, and in October, we issued our first green bond with a volume of 500 million euros and a five-year maturity. The invested capital from the green bond will be used to finance sustainable investments in real estate and renewable energy sources, aiming to reduce carbon dioxide emissions in society. Furthermore, this contributes to several of the United Nations’ global sustainable development goals.”

Swedbank beskrev sitt arbete med hållbar finansierings- och kreditgivningsverksamhet. De införde hållbarhetskriterier i flera av sina fonder för att *möjliggöra* hållbara investeringar för sina kunder och minimera *risker*. De utövade även påverkan genom att styra företag där de hade placerat kapital och

exkluderade företag och industrier som inte uppfyllde de hållbarhetskriterier som fastställts, såsom företag med stor kolproduktion.

“Climate issues are incorporated into Swedbank Robur’s analysis and company engagement. Dialogues have been conducted with companies that have high emissions and significant climate impact to encourage them to accelerate their climate transition. Swedbank Robur reports the carbon footprint for all equity and mixed funds twice a year, and the funds’ carbon footprints have decreased over the past three years.”

“Companies have also been excluded due to serious violations of international norms and conventions aimed at protecting human rights and the environment, without demonstrating a willingness to change.”

I hållbarhetsrapporten 2017 redovisade Swedbank *accepterande* att de hade indirekt klimatpåverkan genom sina investerings- och finansieringsverksamheter. Dock gav de inte detaljerade utsläppsdata från dessa verksamheter. De fortsatte att redovisa sin direkta klimatpåverkan genom energikonsumtion, affärsresor och uppvärmning och följde *accepterande* GHG-Protocols scope 1, 2 och 3 för att mäta utsläpp av växthusgaser.

Swedbank använde FN:s globala mål som utgångspunkt för sitt arbete mot klimatpåverkan och lyfte fram mål 7, 9, 11 och 13 som relevanta för sitt arbete. De listade även olika policyer, såsom miljöpolicy, kreditpolicy, hållbarhetspolicy och policy för ansvarsfulla investeringar, som de använde för att minska sin klimatpåverkan. I rapporten nämnde de även sina åtaganden och samarbeten i hållbarhetsarbetet, inklusive samarbete med FN-program och olika intresseorganisationer som Montreal Carbon Pledge och Global Investment Performance Standards. Genom dessa åtgärder strävade Swedbank att fortsätta sitt arbete mot en mer hållbar framtid och minska sin klimatpåverkan både direkt och indirekt.

2022 (Swedbank, 2023)

Under 2022 fortsatte Swedbank sitt arbete med hållbarhet och klimatpåverkan och redovisade detta i en integrerad års- och hållbarhetsrapport. I den nya väsentlighetsanalysen hade Swedbank *accepterande* en högre prioritet på att

främja hållbara investeringar och finansieringar jämfört med tidigare år vilket de *engagerat* beskrev i rapporten.

“Swedbank Robur's climate goals are to align the total managed fund capital with the Paris Agreement by 2025 and achieve carbon neutrality in investments by 2040. Carbon emissions from equity funds increased, mainly due to the improved coverage of carbon-related information for fund holdings, which increased from approximately 70% to over 95% compared to the previous year. The asset management company developed a methodology during the year to measure the carbon footprint of secured bonds. These bonds represent a significant portion of the capital in traditional fixed-income funds, but established methods for measuring carbon footprints have been lacking. The calculations are based on industry standards for estimating carbon footprints in asset classes developed by the Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF).”

Swedbank beskrev sitt arbete med att främja hållbara investeringar och finansieringar genom att erbjuda bättre förmåner för kunder och fastigheter som uppfyllde vissa hållbarhetskriterier. De redovisade också andelen kapital som förvaltades i hållbara obligationer, företag och industrier. Swedbank rapporterade även *engagerat* sitt påverkansarbete genom de fonder där de ägde delar av företag.

I hållbarhetsrapporten inkluderade Swedbank *accepterande* egna kapitel om klimatpåverkan från fonder, finansiering och investeringar och hur de arbetade med att förbättra sina rutiner inom dessa områden.

“In the stance on climate change, Swedbank clarifies, among other things, that it refrains from direct financing of coal power production or the establishment of new coal power plants, unconventional production of fossil fuels, exploration of new oil and gas fields, new oil tankers, or new or expanding crude oil refineries for transportation fuel (with the exception of biofuel refining).”

Swedbank hade som mål för 2022 att minska sina utsläpp av växthusgaser både direkt och indirekt. De arbetade också *engagerat* för att öka medvetenheten hos

sina kunder om klimatförändringarna och erbjöd hjälp med omställning genom gröna lån.

“Reporting according to the recommendations provides stakeholders with insight into how climate-related risks and opportunities are managed in the business. Swedbank has conducted scenario analyses to understand how various global temperature increases can impact different sectors. By conducting these analyses, the bank can assess potential risks and opportunities associated with climate change, allowing for informed decision-making and proactive measures to mitigate risks and capitalize on opportunities. This approach helps Swedbank align its strategies with climate goals and contribute to the transition to a more sustainable and resilient economy.”

Under 2022 presenterade Swedbank även nya ramverk och policyer för hållbara investeringar och finansieringar. De klargjorde *engagerat* sin ståndpunkt gällande klimatförändringar och meddelade att de avstod från direkt finansiering av kolproduktion och nya fossila bränslekällor. De angav också samarbeten med organisationer som Climate Action 100+, Finance for Biodiversity Pledge och Principles for Responsible Investments som ett led i sitt arbete för att främja hållbarhet och hantera klimatpåverkan.

”As a bank and financial institution, Swedbank has both a responsibility and an opportunity to contribute to the climate transition. Sustainability is an integral part of the bank's strategy. Swedbank continuously works on developing advisory services and products that meet the transition needs of its customers. Additionally, significant emphasis is placed on educating employees on climate-related matters and developing climate reporting in a transparent manner. In 2022, Swedbank, for example, expanded the disclosure of the bank's financed emissions to cover a larger portion of the loan portfolio. This expanded reporting provides stakeholders with a more comprehensive view of the bank's environmental impact and supports informed decision-making regarding sustainability and climate-related issues.”

4.5 Sammanställning av empiri

Sammanställningen av empirin visas genom nedanstående tabeller.

Förändringarna som sker i mallen visar hur bankerna anpassar sig till de olika externa trycken som uppstår i och med ny lagstiftning och ändrad opinion i samhället. Utifrån empirin visar studien att bankerna till en början använder sig av *generell* kommunikation och *rättfärdigande* och *vilseledande* legitimitetsstrategier vilket visas i tabellerna nedan. Ju fler delområden som empirin uppfyller, desto mer *engagerad* är kommunikationen i hållbarhetsrapporten och faller även in mer i den *accepterande* legitimitetsstrategin.

Detaljerad utsläppsredovisning syftar på att det går att hänvisa varifrån utsläppen kommer från ursprungligen och inte en generell stapel av övergripande utsläppsdata som innefattar all klimatpåverkan som inte är direkt.

Redovisning av indirekt klimatpåverkan syftar på att banken redovisar mer generella data som nämns ovan.

Handelsbanken	2012	2017	2022
Integrerad års- och hållbarhetsrapport			X
Detaljerad utsläppsredovisning			
Klimatredovisning i enlighet med GHG-Protocols Scope 1, 2 och 3		X	X
Redovisning av indirekt klimatpåverkan		X	X
Redovisning av direkt klimatpåverkan	X	X	X
SBI-Ranking	52/409	105/409	148/409
Fair Finance Guide Ranking	N/A	47/100%	71/100%

Tabell 3: Sammanställning av Handelsbankens hållbarhetsrapporter

SEB	2012	2017	2022
Integrerad års- och hållbarhetsrapport		X	X
Detaljerad utsläppsredovisning			
Klimatredovisning i enlighet med GHG-Protocols Scope 1, 2 och 3			X
Redovisning av indirekt klimatpåverkan			X
Redovisning av direkt klimatpåverkan	X	X	X
SBI-Ranking	93/409	146/409	176/409
Fair Finance Guide Ranking	N/A	50/100%	57/100%

Tabell 4: Sammanställning av SEB:s hållbarhetsrapporter.

Nordea	2012	2017	2022
Integrerad års- och hållbarhetsrapport			X
Detaljerad utsläppsredovisning			
Klimatredovisning i enlighet med GHG-Protocols Scope 1, 2 och 3		X	X
Redovisning av indirekt klimatpåverkan		X	X
Redovisning av direkt klimatpåverkan	X	X	X
SBI-Ranking	112/409	172/409	268/409
Fair Finance Guide Ranking	N/A	36/100%	57/100%

Tabell 5: Sammanställning av Nordeas hållbarhetsrapporter.

Swedbank	2012	2017	2022
Integrerad års- och hållbarhetsrapport		X	X
Detaljerad utsläppsredovisning			
Klimatredovisning i enlighet med GHG-Protocols Scope 1, 2 och 3	X	X	X
Redovisning av indirekt klimatpåverkan	X	X	X
Redovisning av direkt klimatpåverkan	X	X	X
SBI-Ranking	51/409	89/409	138/409
Fair Finance Guide Ranking	N/A	48/100%	75/100%

Tabell 6: Sammanställning av Swedbanks hållbarhetsrapporter.

5   **Analys av empiri**

I detta kapitel analyseras empirin utifrån kommunikationskategorierna, legitimitetsstrategierna och teorierna som presenterades i referensramen.

5.1   **Analys av empiri kopplad till kommunikationskategorier**

Genom att studera de utvalda bankernas hållbarhetsrapporter och koppla innehållet i dessa till de kommunikationskategorier som Elliot och Löfgren (2022) identifierat syftar denna analys till att förklara hur ett skifte från opinionsbildat externt tryck till utökat lagstiftande externt tryck förändrat kommunikationen av indirekt klimatpåverkan i de utvalda bankernas hållbarhetsrapporter.

Studien visar att alla de undersökta bankernas hållbarhetsrapporter under de tre undersökta åren förändras genom expansion av beskrivningar, data och åtaganden. Det framkommer att bankernas hållbarhetsrapporter 2012 faller in under Elliots och Löfgrens (2022) *generella* kategori då de inte ger någon utförlig beskrivning eller redovisade data kring deras klimatpåverkan eller hur hållbarhetsarbetet minimerar klimatpåverkan.

Precis som tidigare forskning har visat (Castello & Lima, 2006; Kiliç, 2016) så fokuserar hållbarhetsrapporterna 2012 på att redovisa den sociala aspekten av hållbarhet. Studien förstärker detta då den visar att utan lagstiftande externt tryck i form av lagstadgade krav väljer de granskade bankerna att fokusera på den sociala aspekten av hållbarhet. Detta kan även kopplas till varför bankerna placeras högt upp på SBI:s (2022) rankinglista, vilket kan tyda på att intresseorganisationer själva inte kunde skapa tillräckligt externt tryck för att påverka opinionen och skapa tillräckligt med opinionsbildat externt tryck på bankerna för att de skulle anpassa hållbarhetsrapporterna. Denna struktur på kommunikationen kan kopplas till Hopkins (2016) teori om att det är nödvändigt för ett företag att följa socialt accepterade normer och värderingar. Det kan även visa att bankerna ansågs vara

mer hållbara innan kraven på transparens och mer detaljerade och kvantifierad redovisning ökade i och med ny lagstiftning.

När nytt lagstiftande externt tryck, i detta fallet i form av NFRD, uppkommer så expanderas bankernas hållbarhetsrapporter med mer utförliga beskrivningar av verksamheternas indirekta klimatpåverkan än i tidigare hållbarhetsrapporter. Hållbarhetsrapporterna nämner ofta *risker* kopplade till klimatförändringar och hur detta kan leda till kreditförluster. Hållbarhetsrapporterna fokuserar också mer på arbetet med gröna obligationer och gröna lån till företag och privatpersoner vilket öppnar upp för nya intäkter och marknadsmöjligheter, vilket kan kopplas till kommunikationskategorierna *risk* och *möjlighet* (Elliot & Löfgren, 2022). Frostensson et al. (2012) nämner hur hållbarhetsrapporter kan användas som ett instrument för styrning av hållbarhetsprocesser vilket blir mer tydligare i kommunikationen då hållbarhetsrapporterna 2017 i större utsträckning nämner och adresserar bankernas indirekta klimatpåverkan och att den bör minskas, ofta genom olika policyer och klimatmål.

Studien visar att när det externa trycket skiftar mot mer lagstiftande externt tryck väljer banker att integrera sin års- och hållbarhetsrapport. under år 2022 där nytt lagstiftande externt tryck i form av EU:s taxonomifördordning trätt i kraft. Detta indikerar på att bankerna vill nå ut till fler intressenter och att innehållet i rapporterna blir mer standardiserat. Denna studie visar även att externt tryck kan leda till mer *engagerad* (Elliot & Löfgren, 2022) kommunikation kring indirekt klimatpåverkan, dock sker detta först i samband med att det externa trycket blivit mer lagstadgat. Detta visas bland annat genom att bankerna beskriver hur arbetet med att fasa ut investeringar i industrier som producerar eller använder sig av fossila bränslen eller hjälpa till med att skifta industrin från användning och producering av fossila bränslen till förnyelsebar energi eller mer hållbara alternativ. Bankerna redovisar även data kring deras indirekta klimatpåverkan, dock går det inte att hänföra exakt vart utsläppen kommer ifrån men det syns tydligt att bankernas största påverkan är genom investerings- och finansieringsverksamheten. Bankerna redovisar även att majoriteten av deras kapital inte är placerat i hållbara industrier eller företag vilket kan kopplas till *engagemangskategori* då icke hållbara investeringar kan skada bankernas legitimitet och lönsamhet. Här går även att se en normativ isomorfi (DiMaggio &

Powell, 1983) hos bankerna där de *accepterar* de förändrade normer och värderingar och en ny normalitet skapas där det är mer lönsamt att förlora legitimitet och lönsamhet på kort sikt istället för att få ännu värre konsekvenser längre fram i tiden som sanktioner eller massflykt av kunder.

5.2 Analys av empiri kopplad till legitimitetsstrategier

I detta kapitel kopplas innehållet de utvalda bankernas hållbarhetsrapporter till de legitimeringsstrategier som Grahovar (2012) identifierat. Analysen syftar till att förklara hur ett skifte från opinionsbildat externt tryck till utökat lagstiftande externt tryck förändrat legitimitetsstrategin vid kommunikation av indirekt klimatpåverkan i de utvalda bankernas hållbarhetsrapporter.

Som tidigare nämnt så inkluderade inte de undersökta bankernas hållbarhetsrapporter för 2012 några djupgående processer eller detaljerade data kring minimeringen av klimatpåverkan. Hållbarhetsrapporterna är *vilseledande* då bankerna försöker kontrollera förväntningarna som ställs på dem. Detta kan till exempel ske genom att skifta fokus till direkta utsläpp från verksamheten, lyfta fram samarbeten med olika intresseorganisationer utan att förtydliga hur dessa hjälper till för att minska klimatpåverkan eller beskriva hur de minskat verksamhetens utsläpp utan att redovisa någon detaljerade data från var dessa utsläpp kommer ifrån.

Hållbarhetsrapporterna 2012 är även *rättfärdigande* då de försöker motivera varför de inte kan redovisa data om indirekt klimatpåverkan och presenterar nya rutiner och processer som enligt dem ska förbättra hållbarhetsarbetet i verksamheten. Detta kan till exempel vara lätta beskrivningar av olika policyer som ska hjälpa bankerna att förbättra sitt hållbarhetsarbete, att åta sig olika mål eller övergripande beskrivningar om hur bankerna tar sin roll i samhället på högsta allvar och att de försöker ta hänsyn till miljön och klimatet i deras verksamhet.

Ashforth och Gibbs (1990) argumenterar för att ett företag som inte finner sin legitimitet hotad inte tenderar att använda sig av intensiva reaktioner för att kontra

legitimitetshotet. Detta kan kopplas till att hållbarhetsrapporterna är *vilseledande* och *rättfärdigande*, bankerna känner inget allvarligt hot mot deras legitimitet från det opinionsbildande externa trycket.

Under 2017 uppkom nytt lagstiftande externt tryck, NFRD, vilket leder till ökad transparens om bankernas finansiering- och investeringsverksamhet. Ökad transparens i det här fallet kan leda till att bankernas verksamhet inte längre anses vara lika hållbara. Detta kan kopplas till den *accepterande* legitimeringsstrategin (Grahovar, 2012), bankerna accepterar att de måste förhålla sig till förändrade normer, värderingar och lagar även om det kan påverka deras legitimitet negativt. Detta kan ses i SBI:s rankninglista där bankerna sjunker drastiskt. Fair Finance Guide visar att bankerna *accepterar* de nya normer och värderingarna som ställs på dem och förbättrar sina policys och hållbarhetsarbete. Precis som innan kan här ses en koppling till allvarligt hot mot legitimiteten (Ashforth & Gibbs, 1990) där bankerna väljer att ta till mer intensiva metoder för att inte förlora legitimitet.

Bankerna adresserar även 2017 risker som uppstår i och med klimatförändringarna som kan leda till kreditförluster, vilket indikerar på att de har kapital i industrier och företag som har stor klimatpåverkan. Bankerna *rättfärdigar* även sitt arbete med att investera i industrier med stor klimatpåverkan genom att de kan styra industrierna mot en hållbar verksamhet. Detta kan kopplas till den *rättfärdigande* legitimitetsstrategin (Grahovar, 2012) där bankerna motiverar att detta arbete är rätt väg framåt för en mer hållbar verksamhet, även om de ännu inte riktigt har alla delar för en sån verksamhet på plats.

De ökade kraven på bankernas hållbarhetsrapporter kan ses som att opinionsbildarna har lyckats sätta externt tryck på lagstiftare som i sin tur sätter externt tryck på bankerna vilket även skapar en tvingande isomorfi (DiMaggio & Powell, 1983) för bankernas förhållning till upprättande av hållbarhetsrapporter. Bankernas tidigare hållbarhetsrapporter var inte tillräckligt detaljerade eller standardiserade. Vissa av bankerna har högre rankning på både SBI:s och Fair Finance Guides rankningslistor 2017 vilket kan tyda på att det finns en viss normativ isomorfi (DiMaggio och Powell, 1983) där bankerna förhåller sig till

externt tryck från intressenter vars normer och värderingar förändras snabbare än hos lagstiftande intressenter.

För hållbarhetsrapporterna 2022 har taxonomiförordningen trätt i kraft, vilket innebär ytterligare externt tryck från lagstiftare. Detta faller in i den *accepterande* legitimeringsstrategin (Grahovar, 2012) då bankerna *accepterar* de förväntningar som ställs på dem och förbättrar och utvecklar sin hållbarhetsredovisning i hållbarhetsrapporterna. Tidigare argument om att data och standardiserade redovisningsmetoder kring indirekt klimatpåverkan inte finns tillgänglig är inte längre aktuellt. En ökad kostnad för en utvecklad hållbarhetsrapport med mer detaljerade data är motiverad då bankerna riskerar att förlora legitimitet och försämrad image och rykte om denna typ av data inte ingår i hållbarhetsrapporten. Detta tyder även på att en viss normativ isomorfi (DiMaggio & Powell, 1983) skapas där en mer detaljerad hållbarhetsredovisning blir normen som alla banker behöver följa.

Bankerna föll ännu längre ned på SBI:s (2022) rankingslista vilket återigen visar att ju mer transparenta bankernas data blir i hållbarhetsrapporten desto sämre betyg får de i hållbarhetsrankningen. Detta kan också kopplas till den *accepterande* strategin där bankerna förhåller sig till att de måste vara mer transparenta även om det kan skada deras legitimitet på kort sikt. Trots detta visar Fair Finance Guides (2022) rankingslista att bankerna förbättrar hållbarhetsarbetet och är på rätt väg för att göra verksamheten mer hållbar. Detta kan visa på ett ökat externt opinionsbildande tryck från inte bara intresseorganisationer utan även kunder och allmänheten. Samtidigt utvecklar bankerna själva sitt egna arbete och kompetens inom hållbarhetsområdet.

5.2.1 Sammanfattning av analys

Studien visar på hur ett skifte har skett från opinionsbildat externt tryck till lagstiftat externt tryck och detta har lett till att bankerna förändrat sin kommunikation i hållbarhetsrapporterna. Även strategierna för att behålla sin legitimitet har förändrats i och med det nya lagstiftande externa trycket. Den största förändringen sker genom lagstiftande externt tryck. Studien visar att när

kommunikationen går från *generell* så ökar *acceptansen* i legitimitetsstrategin, det vill säga att bankerna visar att de *accepterar* och anpassar sig efter de förväntningar och påtryckningar som ställs på dem men för att denna förändring ska ske måste nytt lagstiftande externt tryck uppstå. Studien visar även att bankerna valde att inte redovisa data kring indirekt klimatpåverkan utan lagstiftande externt tryck även om de i sina hållbarhetsrapporter beskriver hur viktig bankens roll är i omställningen till en fossilfri ekonomi. Även om lagstiftande externt tryck är det mest effektiva för att få till en ändring i hållbarhetsrapporterna så har intresseorganisationer genom opinionsbildat externt tryck visat vägen genom att upprätta ramverk, sätta tryck på lagstiftare och marknadsföra hållbar verksamhet till befolkningen som i sin tur sätter press på lagstiftare. Precis som Elliot och Löfgren (2022) säger så kan kommunikationen behöva utvecklas utöver den *engagerade* nivån då det kan vara svårt för vissa av intressenterna, till exempel kunder, att förstå hela innebörden av bankernas klimatpåverkan. Detta kan komma att ske när framtida lagar träder i kraft. Analysmodellen visar detta genom att illustrera kretsloppet som sker för kommunikation kring information mellan intressenter och bankerna. Hade bankernas hållbarhetsrapporter varit tillräckliga hade inte ett externt tryck för förändring funnits. Det externa trycket för förändring kommer sedan att avta när hållbarhetsrapporterna har tillräckligt med data för att intressenterna ska förstå bankernas påverkan på klimatet. Bankerna behöver trots detta att följa upp sina mål och prestationer när det kommer till klimatpåverkan. Modellen visar också hur opinionsbildande externt tryck inte bara påverkar bankerna utan även lagstiftande externt tryck som i sin tur påverkar bankerna.

6 Slutsats och diskussion

6.1 Slutsats

Utifrån studiens problemdiskussion antogs följande frågeställning:

- Hur har bankernas kommunikation i hållbarhetsrapporter kring indirekt klimatpåverkan förändrats utifrån olika legitimeringsstrategier i och med skiftet från ett opinionsbildat externt tryck till lagstiftat externt tryck?

Syftet med studien var att granska och skapa förståelse för intressenter kring vilken inverkan externt tryck har på kommunikationen om indirekt klimatpåverkan i hållbarhetsrapporter och hur detta har förändrats över tid när nytt externt tryck uppkommer

För att besvara frågeställningen granskades bankernas hållbarhetsrapporter från 2012, 2017 och 2022. Innehållet analyserades för att jämföra bankerna och se ifall likheter, skillnader eller någon typ av mönster kunde identifieras. Detta kopplades sedan till olika legitimitetsstrategier och kommunikationskategorier. Resultatet visar att ingen större skillnad kunde identifieras mellan bankernas hållbarhetsrapporter och att bankerna faller in under samma kategori och legitimeringsstrategi för varje undersökt år. Dock förändras dessa kategorier och legitimeringsstrategier vid varje undersökt år. År 2012 (Handelsbanken 2013; Swedbank, 2013; SEB, 2013; Nordea, 2013) användes den *generella* kategorin (Elliot & Löfgren, 2022) och en blandning av den *rättfärdigande* och *vilseledande* strategin (Grahovar, 2012). Under 2017 (Handelsbanken 2018; Swedbank, 2018; SEB, 2018; Nordea, 2018) var det kategorin *möjlighet* och *risk* (Elliot & Löfgren, 2022) och strategierna var återigen en blandning men denna gången av den *accepterande* och *rättfärdigande* strategierna (Grahovar, 2012). Under 2022 (Handelsbanken 2023; Swedbank, 2023; SEB, 2023; Nordea, 2023) klassificerades hållbarhetsrapporterna under kategorin *engagemang* (Elliot &

Löfgren, 2022) och den *accepterande strategin* (Grahovar, 2012). Slutsatsen kopplas till analysmodellen som visar ett kretslopp där normer och värderingar ändras och påverkar företag, i detta fallet banker, genom externt tryck. Bankerna försöker sedan anpassa sig till dessa förändringar. Olika typer av intressenter tar del av dokumentation från bankerna och kan kräva ansvar och förändringar utifrån hur de uppfattar informationen i dokumenten och hur bankerna agerar i dessa frågor i praktiken.

Slutsatsen blir därmed att kommunikationen för indirekt klimatpåverkan har utvecklats, expanderats och blivit mer *engagerad* under tio år då bankerna beskriver mer i detalj hur de arbetar med hållbarhetsfrågor och redovisar mer data kring direkt och indirekt klimatpåverkan. Legitimitetsstrategierna har, precis som kommunikationen också förändrats och blivit mer *accepterande* till de förväntningar som ställs på bankerna av samhället, där bland annat ökad transparens, ansvarstagande och ett skifte till en mer fossilfri affärsmodell ingår.

Studien visar att när kommunikationen går från *generella* beskrivningar till mer *engagerad* beskrivning av hållbarhetsarbetet så ändras legitimitetsstrategierna från *rättfärdigande* och *vilsledande* till *accepterande*. Opinionsbildat externt tryck är i sig själv inte tillräckligt för att få bankerna att ha *engagerad* kommunikation och *accepterande* strategi där de redovisar detaljerade data kring indirekt klimatpåverkan. Även om vissa banker beskriver sitt arbete mer utförligt och redovisar mer än andra trots avsaknaden av lagstiftande externt tryck. Utifrån vad som kommuniceras i hållbarhetsrapporterna från 2017 och 2022 är det tydligt att den indirekta klimatpåverkan är den största klimatpåverkan som sker på grund av bankernas verksamhet. I jämförelse med vad som kommuniceras 2012 kan det tyda på att bankerna valt att inte redovisa denna data innan eftersom avsaknaden av denna data inte skulle påverka legitimiteten.

Opinionsbildat externt tryck kan ses som guide för vad lagstiftande externt tryck behöver ändra på. Bankerna kan även själva förändra verksamheten utifrån vad deras intressenter efterfrågar men denna studie visar att bankerna inte förändrat rapporterna utan lagstiftat externt tryck. Det kan ses i hållbarhetsrapporterna då bankerna fortfarande väljer att inte göra en detaljerad kvantifierad redovisning av indirekt klimatpåverkan. Kvantifierade klimatutsläpp existerar i alla de undersökta

bankernas senaste hållbarhetsrapporter (Handelsbanken 2023; Swedbank, 2023; SEB, 2023; Nordea, 2023) men är inte detaljerad kring scope 3-utsläpp. I och med ett skifte mot krav på mer transparens, detaljerade data och analys inom hållbarhetsarbetet behöver banken fortsätta anpassa sin kommunikation och legitimitetsstrategi med framtida normer och värderingar.

6.2 Samhälleliga aspekter

I och med att hållbarhet är ett ämne som diskuteras allt mer och fler människor märker av konsekvenserna av klimatförändringarna är granskning och diskussion kring företags hållbarhetsarbete något som kan gynna samhället. Denna studie kan hjälpa till att skapa förståelse kring hållbarhetsrapportens upprättande och medvetenhet hos läsaren om varför vissa data utelämnas och fokus istället riktas mot annan data.

Studien lyfter fram hur företags intressenter har användning av hållbarhetsrapporter för att få insyn och förståelse för företagets hållbarhetsarbete. Men även för att kunna kräva ansvar av företaget ifall det är något som anses vara utanför deras normer och värderingar.

Studien kan därmed väcka samhälleligt intresse och öka medvetenheten hos både banker och dess intressenter kring hållbarhetsrapporter, och hur hållbarhetsrapporterna kan användas för att hantera legitimitet och skapa förändring hos företagen genom hotad legitimitet. Hållbar utveckling kan gynnas genom att intressenter använder hållbarhetsrapporter för att utvärdera företags hållbarhetsarbete.

6.3 Studiens bidrag

Studien kommer kunna bidra med ökad förståelse kring bankers hållbarhetsrapporter och dess innehåll. I och med ökat lagstiftat externt tryck kan intressenter få en ökad insyn i bankernas hållbarhetsarbete. Studien kan bidra till att visa vad som just nu inte visas i bankernas hållbarhetsrapporter, tydliggöra hur bankerna riktar fokus mot andra områden och hjälpa läsaren förstå hur hållbarhetsarbetet påverkas av externa faktorer.

Tidigare forskning har dragit slutsatsen att banker väljer att fokusera på redovisning av sociala aspekter i sina hållbarhetsrapporter (Castello & Lima, 2006; Kiliç, 2016), vilket denna studie till viss del dementerar då studien kommit fram till att bankerna har utökat redovisningen kring klimataspekterna i sina hållbarhetsrapporter. Studien stärker resultatet som Elliot och Löfgren (2022) kommit fram till, det vill säga att bankerna inkluderar mer information i deras redovisning av klimatpåverkan som sker på grund av verksamheten men det saknas detaljerad redovisning och reflektion kring den indirekta klimatpåverkan från investerings- och finansieringsverksamheten.

6.4 Kritik mot studien

Denna studie utgår från hållbarhetsrapporter upprättade av några av de större svenska bankerna. En svaghet som gäller datainsamlingen är utrymmet för tolkning som uppstår vid textanalys, speciellt vid tolkning av sekundärdata som har bakomliggande agendor. Det är möjligt att Elliot och Löfgrens (2022) kategorier och Grahovars (2012) legitimitetsstrategier förekommit vid fler än de identifierade tillfällena. Det är också möjligt att legitimitetsstrategier som inte täcks av analysmodellen förekommit men inte identifierats.

En begränsning som uppstår är antalet banker och år som undersökts. Genom att granska och studera fler banker och utöka antalet år som granskats hade en möjlighet att ge en bredare överblick och fånga in fler förändringar som skett inom banksektorn. Detta kan även kopplas till valet av kvalitativ metod som i viss mån utesluter generalisering av studiens slutsats. Överförbarheten till andra branscher eller länder med liknande förhållande ska dock inte uteslutas i och med att de dokumenten som är undersökta är tillgängliga för allmänheten.

6.5 Vidare forskning

Hållbarhet är ett ämne som får allt större slagkraft i både samhället och företag. Nya EU-direktiv som CSRD sätter stor press på företag att utveckla hållbarhetsredovisningen och redovisa detaljerade data i hållbarhetsrapporterna. Det kan därför vara intressant att studera svenska banker och finansinstitut anpassar sig till det nya regelverket.

Man skulle även kunna granska hur banker i andra länder inom EU kommunicerar deras indirekta klimatpåverkan i hållbarhetsrapporterna då det kan finnas annorlunda normer och värderingar i andra länder vilket kan leda till annorlunda externt tryck.

7 Referenslista

- Ashforth, B., & Gibbs, B. (1990). The Double-Edge of Organizational Legitimation. *Organization Science*, 1(2), 117–194.
- Borglund, T., Nordbrand, S., Lerpold, L., Windell, K., Sjöström, E., Frostenson, M., Sweet, S., & De Geer, H. (2017). *CSR och hållbart företagande* (Andra upplagan). Sanoma utbildning.
- Bryman, A., & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder* (Upplaga 3). Liber.
- Björnsson, G., Ullholm, A., & Kihlbom, U. (2009). *Argumentationsanalys: färdigheter för kritiskt tänkande* (2. [utökade] utg.). Natur & kultur.
- Castelo, B.M. och Lima, R.L. (2006). Communication of corporate social responsibility by Portuguese banks: A legitimacy theory perspective Michael, B. G. (ed.). *Corporate Communications: An International Journal* 11(3):232–248. doi: <https://doi.org/10.1108/13563280610680821>
- Deegan, C. (2002). Introduction – The legitimising effect och social and environmental disclosures – a theoretical foundation. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. doi: <https://doi.org/10.1108/09513570210435852>
- Deegan, C. M. (2013). *Financial accounting theory* (4. ed.). McGraw-Hill Education (Australia).
- Dimaggio, P. J. & Powell, W. W. (1983). The iron cage revisited: institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields. *American Sociological Review*, 48, 147-160.
- Ejvegård, R. (2005). *Argumentationsanalys*. Studentlitteratur.
- Elliott, J., & Löfgren, Å. (2022). If money talks, what is the banking industry saying about climate change? *Climate Policy*, 22(6), 743–753. <https://doi.org/10.1080/14693062.2022.2036090>

Eriksson, T, L., Wiedersheim-Paul, F. (2014). *Att utreda, forska och rapportera*. (10 uppl.). Liber.

Europeiska kommissionen. (2019). MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN-
Den europeiska gröna given. <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0640&from=SV>

Fair Finance Guide Sverige. (2017). *Svenska bankers detaljerade policybetyg 2017*. Hämtad 2023-02-24, från <https://fairfinanceguide.se/modules/about-us/about-us/om-granskningsmetoden/>

Fair Finance Guide Sverige. (2022). *Svenska bankers detaljerade policybetyg 2022*. Hämtad 2023-02-24, från <https://fairfinanceguide.se/modules/about-us/about-us/om-granskningsmetoden/>

Fair Finance Guide Sverige. (2022). *Svenska bankers hållbarhetslöften 2022 – En ranking av bankernas riktlinjer*. Hämtad 2023-02-22, från <https://fairfinanceguide.se/media/497972/svenska-bankers-hallbarhetsloften-2022.pdf>

Finansinspektionen, (16 december 2020). *Hållbarhetsrapportering och behoven av ökad transparens och jämförbarhet*. <https://www.fi.se/contentassets/e749f2da7b384ad485a1e21da27305d5/hallbarhetsrapport-behov-transparens-jamforbarhet-16dec2020.pdf>

Finansinspektionen, (19 december 2022). *Hållbarhetsredovisning: Regler för redovisning och rapportering av hållbarhetsrelaterad information tas fram internationellt, inom EU och i svensk rätt*. <https://fi.se/sv/hallbarhet/regler/redovisning/>

Frostenson, M., Borglund, T., Windell, K. (2010). *Effekterna av hållbarhetsredovisning: En studie av konsekvenserna av de nya riktlinjerna om hållbarhetsinformation i statligt ägda företag*. Regeringskansliet. <http://www.regeringen.se/sb/d/108/a/152350>

Frostenson, M., Sandström, J., & Helin, S. (2012). *Hållbarhetsredovisning: grunder, praktik och funktion* (1. uppl.). Liber.

- Fridays for future, (u.å.). <https://fridaysforfuture.org/what-we-do/who-we-are/>
- Global reporting initiative. (30 juni 2022). *Consolidated Set of GRI the Standards*. <https://www.globalreporting.org/how-to-use-the-gri-standards/gri-standards-english-language/>
- Grafström, M. Windell, K, & Göthberg, P. (2015). *CSR: Företagsansvar i förändring* (2. uppl.) Liber.
- Grahovar, M. (2012) *The role of corporate responsibility disclosure for managing external expectation and pressure*. Licentiat, Handelshögskolan i Göteborg. <http://hdl.handle.net/2077/30498>
- Gray, R., Kouhy, R., & Lavers, S. (1995). Corporate social and environmental reporting. A review of the literature and a longitudinal study of UK disclosure. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 8(2), 47-77. <https://doi.org/10.1108/09513579510146996>
- Hahn, R., & Lülfs, R. (2014). Legitimizing Negative Aspects in GRI-Oriented Sustainability Reporting: A Qualitative Analysis of Corporate Disclosure Strategies. *Journal of Business Ethics*, 123(3), 401-420. <https://doi-org.libraryproxy.his.se/10.1007/s10551-013-1801-4>
- Handelsbanken. (2023). *Annual and Sustainability Report 2022*. <https://www.handelsbanken.com/en/investor-relations/reports-and-presentations>
- Handelsbanken. (2018). *Sustainability Report 2017*. <https://www.handelsbanken.com/en/investor-relations/reports-and-presentations>
- Handelsbanken. (2013). *Sustainability Report 2012*. <https://www.handelsbanken.com/en/investor-relations/reports-and-presentations>
- Hopkins, M. (2016). *CSR and sustainability: from the margins to the mainstream: a textbook*. Greenleaf.
- Jacobsen, D. (2017). *Hur genomför man undersökningar?* (2. uppl.). Studentlitteratur AB.

- Kiliç, M. (2016). Online corporate social responsibility (CSR) disclosure in the banking industry: Evidence from Turkey. *International Journal of Bank Marketing* 34(4):550–569. doi: <https://doi.org/10.1108/IJBM-04-2015-0060>
- KPMG. (u.å). *EU-taxonomin – vad innebär EU:s nya förordning?*.
<https://kpmg.com/se/sv/home/tjanster/hallbart-foretagande/rapportera/eu-taxonomi.html>
- Lodhia, S. & Mitchell, N. A. (2022). Corporate social responsibility disclosures and reputation risk management post the banking royal commission: a study of the big four banks. *Qualitative Research in Accounting & Management*, 19(2), 162 – 185. <https://doi.org/10.1108/QRAM-07-2020-0120>
- Meyer, J. W. & Rowan, B. (1977). Institutionalized organizations: Formal structure as myth and ceremony. *The american journal of sociology*, 83, 340- 363.
- Naturvårdsverket. (u.å.). *Parisavtalet*.
<https://www.naturvardsverket.se/parisavtalet>
- Ngo, T., Le, T., Ullah, S., & Tring, H. H. (2022). Climate risk disclosures and global sustainability initiatives: A conceptual analysis and agenda for future research. *Business Strategy & the Environment (John Wiley & Sons, Inc)*, 1.
<https://doi.org/10.1002/bse.3323>
- Nordea. (2023). *Annual Report 2023*.
<https://www.nordea.com/en/sustainability/reports>
- Nordea. (2018). *Sustainability Report 2017*.
<https://www.nordea.com/en/sustainability/reports>
- Nordea. (2013). *Sustainability Report 2012*.
<https://www.nordea.com/en/sustainability/reports>
- Petersson, J., Kainz Rognerud, K. (28 maj 2010), Etiska fonder stora ägare i oljejätten BP. *Dagens nyheter*.
<https://www.dn.se/arkiv/ekonomi/etiska-fonder-stora-agare-i-oljejatten-bp/>
- Scholtens, B. & van't Klooster, S. (2019). Sustainability and bank risk. *Palgrave Communications*, 5(105), 1-8. <https://doi.org/10.1057/s41599-019-0315-9>

- Scott, W. R. (2008), *Institutions and Organisations: Ideas and Interests*, Los Angeles, CA: Sage Publications.
- SEB. (2023). *Annual and Sustainability Report 2022*.
<https://sebgroup.com/sustainability/our-impact/sustainability-reporting>
- SEB. (2018). *Annual Report 2017*. <https://sebgroup.com/sustainability/our-impact/sustainability-reporting>
- SEB. (2013). *Corporate Sustainability Report 2012*.
<https://sebgroup.com/sustainability/our-impact/sustainability-reporting>
- SFS 1995:1554. Årsredovisningslag. Justitiedepartementet. Hämtad 17e februari, 2023, https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svenskforfattningssamling/arsredovisningslag-19951554_sfs-1995-1554
- Sjöström, E. (2014) *Hållbara investeringar - om ansvar, risk och värde på finansmarknaden* (1.uppl.). Sanoma Utbildning.
- Suchman, M. (1995) Managing legitimacy: strategic and institutional approaches, *Academy of Management Review*, Vol. 20, No.3, s. 571-610.
<https://doi.org/10.2307/258788>
- Sustainable Brand Index (2022). Tillgänglig: <https://www.sb-index.com/sweden> - hämtad 2023-02- 23
- Sustainable Brand Index. (u.å.). <https://www.sb-index.com/sweden>
- Swedbank. (2023). *Annual and Sustainability Report 2022*.
<https://www.swedbank.com/investor-relations/reports-and-presentations/annual-reports.html>
- Swedbank. (2018). *Annual and Sustainability Report 2017*.
<https://www.swedbank.com/investor-relations/reports-and-presentations/annual-reports.html>

Swedbank. (2013). *Sustainability Report 2012*.

<https://www.swedbank.com/investor-relations/reports-and-presentations/annual-reports.html>

8 Bilagor

8.1 Tabeller – Kodning av hållbarhetsrapporter

8.1.1 Kodning av Handelsbankens hållbarhetsrapport 2012

1= Generell, 2= Möjlighet, 3= Risk, 4= Engagemang 5= Den accepterade strategin, 6= Den rättfärdigande strategin, 7= Den vilseledande strategin, 8= Den undvikande strategin								
Citat	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>” Handelsbanken shall contribute to a long-term sustainable development, to the extent that it is technically and economically feasible, while also being consistent with the bank's commitments.”</i>	X					X		
<i>“In credit assessments, Handelsbanken takes into account how environmental risks affect the customer's repayment capacity. This is particularly important regarding customers engaged in environmentally hazardous activities or selling products that may entail environmental or health risks.”</i>			X			X		
<i>” By joining the UN Global Compact, Handelsbanken commits to describing how the bank addresses issues such as environmental concerns. In addition to the bank's own resource consumption, this primarily pertains to the indirect environmental impact through lending and asset management.”</i>	X					X		
<i>” A bank's direct environmental impact is relatively limited. Handelsbanken's direct environmental impact primarily arises from the consumption of energy, materials, equipment, travel, and transportation. For several years now, the bank has been measuring and reporting the carbon dioxide emissions generated by its own operations from transportation, electricity, and heating.”</i>	X						X	

” To reduce the bank's environmental impact, the following initiatives are planned in the coming years: Further raising internal awareness regarding measures to decrease the bank's direct climate impact. The aim is to enable all parts of the organization to effectively contribute to reducing, for example, energy consumption.”	X						X	
” In property-related lending, it is important to consider whether there is or has been environmentally hazardous activity conducted within the property or if the property itself has a negative impact on the environment. Environmental factors in the vicinity of the property are also taken into account.”	X						X	
” Successful and sustainable banking operations are characterized by responsibility. For example, Handelsbanken bears a significant financial responsibility for the funds entrusted to the bank for management and should meet customers' needs for financial products and services in a responsible manner while providing shareholders with a good return on investment. Additionally, the bank feels a responsibility towards the environment, takes social responsibility, and acts ethically in relation to all its stakeholders.”	X							X

Källa: Handelsbanken (2013)

8.1.2 Kodning av Handelsbankens hållbarhetsrapport 2017

1= Generell, 2= Möjlighet, 3= Risk, 4= Engagemang 5= Den accepterande strategin, 6= Den rättfärdigande strategin, 7= Den vilseledande strategin, 8= Den undvikande strategin								
Citat	1	2	3	4	5	6	7	8
” The total carbon dioxide emissions across the bank's six home markets decreased by 4 percent.”	X						X	

<p>” An important contribution to Goal 13, "Take urgent action to combat climate change," is to invest in solutions for a sustainable energy system. In several of our actively managed funds, we have long had energy efficiency as an investment theme.”</p>		X			X			
<p>” Handelsbanken's primary contribution to the Global Goals occurs indirectly through the financial services and products that are part of our core business. Lending and financing, including green loans, contribute to Goals 9, 11, and 13.”</p>		X			X			
<p>“In credit assessments, we take into account how environmental risks can affect the customer’s repayment capacity. For example, the risk that the customer’s product may become unsellable or that stricter environmental regulations on the customer’s manufacturing process could lead to a deterioration in repayment capacity.”</p>			X		X			
<p>” In 2017, Handelsbanken issued equity index-linked bonds for the first time based on the 17 global sustainability goals adopted by the United Nations. These equity index-linked bonds track indexes that are exposed to companies that, through their behaviour and products, contribute to the Global Goals.”</p>		X			X			
<p>“Together with the 2° Investing Initiative, Handelsbanken has conducted an initial scenario analysis of the bank's funds based on a 2-degree scenario. The analysis focused on investments in the energy production, automobile manufacturing, and fossil fuel extraction sectors. The overall result shows that Handelsbanken's funds are well-aligned with the 2-degree target and confirms that climate issues are an integrated part of our fund management.”</p>				X	X			
<p>” New guidelines have been developed as expanded guidance for the branches in their work on assessing sustainability risks in credit granting.”</p>			X		X			
<p>” Sustainability risks can arise from the various roles of the bank, such as a lender, asset manager, service provider, purchaser, or employer. Sustainability risks encompass areas such as human rights, environment, climate, corruption, and money laundering. Anticipating and managing sustainability risks is important from both an economic and legal perspective, as well as for the bank’s reputation.”</p>			X		X			

Källa: Handelsbanken (2018)

8.1.3 Kodning av Handelsbankens hållbarhetsrapport 2022

<p>1= Generell, 2= Möjlighet, 3= Risk,</p> <p>4= Engagemang 5= Den accepterade strategin, 6= Den rättfärdigande strategin, 7= Den vilseledande strategin, 8= Den undvikande strategin</p>								
Citat	1	2	3	4	5	6	7	8
<p><i>“Environmental risks are linked to both the bank's operations and the suppliers it utilizes, as well as the companies Handelsbanken invests in and extends credit to. These risks can involve direct environmental incidents, pollution, or other negative impacts on the environment and ecosystems. However, they can also be indirect, such as business relationships with companies whose activities are not aligned with the transition to an environmentally sustainable economy or who have deficiencies in their management of environmental issues in their operations.”</i></p>				X	X			
<p><i>“During the year, the proportion of sustainable investments in managed capital increased by over 23 percent. This increase is partly explained by Handelsbanken Fonder actively working in its product strategy to develop funds that promote the vision and make concrete contributions to the fund company's sustainability goals.”</i></p>				X	X			
<p><i>“Handelsbanken Fonder's total carbon intensity increased slightly in 2022 compared to 2021. In terms of scope 1+2 emissions, the intensity increased by 9.5 percent measured in SEK. Including scope 3 emissions, the total carbon intensity increased by 2.1 percent.”</i></p>				X	X			
<p><i>“Due to the fund's investment focus, sustainability risks are not integrated into investment decisions. Examples can include funds that only invest in derivative instruments and liquid assets. Six of the funds are classified as Article 6 funds, accounting for a total of 5.7 billion SEK, which corresponds to 0.7 percent of the managed capital.”</i></p>				X	X			

<p><i>“In 2022, further steps have been taken in climate action with a transition plan outlining how the climate goal will be achieved. As the real estate sector constitutes a significant part of the bank's credit portfolio exposure, Handelsbanken commits to a sub-goal of reducing greenhouse gas emissions related to real estate financing by 36 percent per square meter by 2030.”</i></p>				X	X			
<p><i>“An example of how the taxonomy has influenced business development in 2022 is that Handelsbanken has updated its framework for green bonds and further aligned it with the EU taxonomy to provide expanded opportunities to finance more projects that promote higher energy efficiency and climate adaptation.”</i></p>				X	X			
<p><i>“During 2022, the bank calculated its total financed emissions linked to its real estate lending. The bank also strengthened its environmental and climate guidelines by implementing stricter requirements regarding lending to companies involved in fossil fuel extraction while significantly increasing its green lending. In addition to these efforts, the bank published a sector framework for fossil energy at the end of the year, outlining the activities within the sector that are considered in line with the 1.5-degree target and the transition required to meet that goal.”</i></p>				X	X			
<p><i>“Handelsbanken continuously works to minimize the emissions generated by its operations. As some measures take time to implement and their effects are not always easily ascertainable, the bank engages in climate offsetting through Clean Development Mechanism (CDM) projects. These projects are registered with the United Nations and have verified climate benefits. Additionally, the projects are certified according to the Gold Standard, a certification supported by over 80 NGOs, ensuring that they contribute to long-term sustainable development.”</i></p>				X	X			

Källa: Handelsbanken (2023)

8.1.4 Kodning av SEB:s hållbarhetsrapport 2012

<p>1= Generell, 2= Möjlighet, 3= Risk,</p>
--

4= Engagemang 5= Den accepterade strategin, 6= Den rättfärdigande strategin, 7= Den vilseledande strategin, 8= Den undvikande strategin								
Citat	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>“In our role as a large corporate bank and asset manager we have considerable indirect impact. We are convinced that we can influence the development towards a more sustainable economy and want to collaborate with our clients in order to drive sustainable growth, protect the environment and contribute positively to society. It is about how we act as lenders to productive investments and how we act as stewards of savings”</i>	X					X		
<i>“In 2009, SEB decided to reduce the annual CO2 emissions by 45 per cent by 2015. The decision reflected our ambition to address a broader range of environmental issues. Energy use, paper consumption and business travel, and the related greenhouse gas emissions, represent the most material direct impact of our operations on the environment. This ambitious reduction remains the overall target for our carbon chasing within SEB.”</i>	X						X	
<i>“Our approach to reduce our carbon footprint starts with accounting for our CO2 emissions related to the operations over which we have control, such as energy and electricity use in our own buildings, paper consumption and business travel (Scope 2 and 3 emissions).”</i>	X					X		
<i>“We have, however, decided to no longer compensate for our own carbon footprint. The international market for carbon emission allowances has seen falling prices and a development unlike the way we envisaged, and thus not achieving the intended effect.”</i>	X					X		
<i>“To address the many social and environmental challenges the world faces, new thinking, innovations and financial assistance are needed. Banks can play an important role by creating financial solutions and assisting customers in their sustainability efforts. By including environmental and social factors in our business decisions and discussions with customers, we are long-term better equipped to mitigate risks and seize opportunities.”</i>	X						X	
<i>“Our long-term target remains to reduce our carbon dioxide emissions by 45 per cent by 2015, from the baseline 2008. To achieve this we will continue to optimise our offices and processes</i>								

<i>to reduce our energy consumption. We also aim to gradually increase the share of renewable electricity from the 87 per cent used in 2012.”</i>	X						X	
---	---	--	--	--	--	--	---	--

Källa: SEB (2013)

8.1.5 Kodning av SEB:s hållbarhetsrapport 2017

1= Generell, 2= Möjlighet, 3= Risk, 4= Engagemang 5= Den accepterade strategin, 6= Den rättfärdigande strategin, 7= Den vilseledande strategin, 8= Den undvikande strategin								
Citat	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>“Climate- and environment related issues are becoming increasingly important financial risk factors. Rightly managed, they can also be opportunities. Extreme weather, sea level rise and long-term climate change affect billions of people in rural areas as well as in cities. As a bank, SEB’s largest environmental impact is indirect through its asset management business, and its financing and credit granting.”</i>		X	X		X			
<i>“Although SEB’s major environmental impact is indirect, the bank recognises the importance of and works actively to also reduce its direct environmental impact. Between 2008 and 2015, the bank reduced its carbon emissions by 54 per cent. The target is a further 20 per cent reduction of emissions and electricity consumption for the period 2016 to 2020.”</i>	X				X			
<i>“SEB has decided to shift away from coal. Since 2015, SEB does not provide financing for new coal-fired power plants. Financing can only be considered for new coal-fired plants with committed use of technologies, such as “carbon capture”, which substantially reduce greenhouse gas emissions. SEB can support legacy customers in making environmentally beneficial improvements in their transformation away from coal.”</i>		X			X			
<i>“SEB is continuously developing its mutual fund offering. The sustainability funds exclude companies that extract coal, gas and oil and focus on positive selection in the portfolio management, i.e.,</i>		X	X		X			

<i>inclusion of companies with effective waste management, low carbon emissions and good water usage.”</i>								
<i>“Among environmental risks and opportunities, global climate change is the most serious challenge. SEB recognises the importance of limiting the average global temperature rise to well below the 2°C target, which makes a transition to a low-carbon economy vital. SEB is working to reduce both its direct and indirect impact.”</i>		X	X				X	
<i>“SEB is actively engaged with European energy companies, where coal as an energy source exceeds 10 per cent, to reduce carbon emissions by using other fuel alternatives. Since 2017, SEB is also engaged, together with Institutional Investors Group on Climate Change, (IIGCC), targeting the world’s 100 largest carbon emitters in order to reduce emissions globally.”</i>	X						X	

Källa: SEB (2018)

8.1.6 Kodning av SEB:s hållbarhetsrapport 2022

<p>1= Generell, 2= Möjlighet, 3= Risk, 4= Engagemang 5= Den accepterade strategin, 6= Den rättfärdigande strategin, 7= Den vilseledande strategin, 8= Den undvikande strategin</p>								
Citat	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>“SEB has long-standing relationships with our corporate customers, including those that have fossil fuel-related activities. This customer base is largely a reflection of the national energy and industry mixes in SEB’s home markets (the Nordic countries, the Baltic countries, Germany, and the United Kingdom). The extraction and burning of these fuels must be gradually reduced and replaced as part of a transition to a low carbon society.”</i>				X	X			
<i>“We recognise that there is a range of risks associated with high levels of fossil fuel financing, including reputational risk as</i>				X	X			

<i>negative perceptions of investors, clients, employees, and other stakeholders regarding our financing could adversely impact SEB”</i>								
<i>“Energy efficiency standards may trigger substantial adaptation costs and lower corporate profitability, which may lead to a higher probability of default as well as lower collateral values.”</i>				X	X			
<i>“Changing consumer sentiment regarding climate issues may lead to reputation and liability risks for the bank. Reputational risk primarily relates to financing or investing in customers with a material climate impact.”</i>				X	X			
<i>“Customers' and assets' emissions include Scope 1 and 2 for all sectors. Scope 3, use of sold products emissions, are included for the extractive and refining parts of the fossil fuel value chain (oil & gas exploration & production (E&P) and refining, and mining).”</i>				X	X			
<i>“According to our analysis, the financed carbon dioxide emissions from the base year 2019 have decreased by approximately 50 per cent in absolute terms and the decrease can largely be attributed to the exclusion of companies that extract fossil fuels and power generation. As there is still a lack of available data and uncertainty about the quality of the data, the outcome and future forecast are also uncertain.”</i>				X	X			

Källa: SEB (2023)

8.1.7 Kodning av Nordeas hållbarhetsrapport 2012

1= Generell, 2= Möjlighet, 3= Risk, 4= Engagemang 5= Den accepterande strategin, 6= Den rättfärdigande strategin, 7= Den vilseledande strategin, 8= Den undvikande strategin								
Citat	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>“In 2012 we introduced a new CSR Supplier Management approach including Nordea Supplier Guidelines that describe our requirements. We successfully piloted this approach with three</i>	X					X		

<i>current suppliers in the first half of 2012. While the pilots did not reveal non-compliance with Nordea's Supplier Guidelines, they did identify a number of improvement areas both for the three suppliers and also within our own sourcing process.”</i>								
<i>“Measuring our environmental performance is important as this pushes us to continuously improve. We now have monitoring processes in all our nine home markets. Nordea has specific targets to reduce the environmental impacts that we generate in our Nordic operations. These targets cover four separate areas: consumption of energy, air travel, the use of paper by our employees and paper sent to our customers.”</i>	X					X	X	
<i>“Our ecological footprint is decreasing year-on-year as a result of our environmental programme. Over the last 12 months, we continued to make good progress in managing our impacts effectively. Our total greenhouse gas emissions in 2012 amounted to 51,297 tonnes, down 5.8% from the previous year.”</i>	X						X	
<i>“Nordea´s commitment to sustainability is evidenced by being a signatory to several international agreements related to CSR and we are continuously working to incorporate these treaties and integrate them in our business and credit processes when deciding about to whom and which projects to finance. Nordea´s long-term strategic CSR goal is to integrate responsible lending with business, in core strategies, policies, procedures, products and services.”</i>	X					X		
<i>“With more than 200 bn euros under management and with a client base of more than 10 million people from all layers of society, Nordea has a duty to support international norms and to be responsible investors on behalf of the clients. As the first bank in the Nordic region, Nordea signed the UN Principles for Responsible Investment in 2007 and since then has developed its policies, procedures and investment products, not only to meet the growing demand of global shareholder activism but also to strive to set a new set of positive standards in the financial sector.”</i>	X						X	
<i>“We believe that real progress is only possible when data-driven management targets and regular monitoring is in place. Nordea regularly reports against our key environmental performance indicators in our nine home markets.”</i>	X						X	

Källa: Nordea (2013)

8.1.8 Kodning av Nordeas hållbarhetsrapport 2017

<p>1= Generell, 2= Möjlighet, 3= Risk,</p> <p>4= Engagemang 5= Den accepterade strategin, 6= Den rättfärdigande strategin, 7= Den vilseledande strategin, 8= Den undvikande strategin</p>								
Citat	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>“At Nordea, we encourage the transformation of companies towards low-carbon and more resilient business models, and are focused on helping our customers finance such investments. One way of doing this is to provide relevant products such as green bonds.”</i>		X			X			
<i>“Like many other organisations, we have realised that, in order to future-proof our business, we need to plan for and address the potential impact of global megatrends. To name a few, these include technological breakthroughs and climate change and resource scarcity.”</i>		X	X			X		
<i>“We will create sustainable business by integrating sustainability into all our products and offerings. So far, we have integrated environmental, social and governance issues (ESG) into our investment decisions and are on our way regarding financing, but lots of work remains to be done.”</i>		X			X			
<i>“At Nordea we recognise that climate change will pose risks as well as present opportunities for our customers and our business, both directly through the operations we run and indirectly through our stakeholder activities.”</i>		X	X		X			
<i>“We apply the precautionary principle in our operations and have included environmental aspects including climate change in our principles for responsible investment and in our supplier assessments. Taking a responsible approach to managing our environmental impacts is the right thing to do. It builds trust with our customers, employees and other stakeholders, while also protecting the future health of the business.”</i>		X			X			
<i>“In 2017 we developed a Position Statement on Climate Change in which we recognise the importance of limiting the average global</i>								

<p><i>temperature rise to below the 2 degrees Celsius target. Furthermore, we commit to refraining from providing new financing to energy production or mining companies that are primarily dependent on thermal coal. We may continue to finance existing customers and will encourage them to transform to less carbon-intensive production.”</i></p>					X	X				
---	--	--	--	--	---	---	--	--	--	--

Källa: Nordea (2018)

8.1.9 Kodning av Nordeas hållbarhetsrapport 2022

<p>1= Generell, 2= Möjlighet, 3= Risk, 4= Engagemang 5= Den accepterade strategin, 6= Den rättfärdigande strategin, 7= Den vilseledande strategin, 8= Den undvikande strategin</p>										
Citat	1	2	3	4	5	6	7	8		
<p><i>“In addition, we conduct climate alignment analysis for individual issuers, to establish the extent to which a company’s strategy and decarbonisation trajectory support the achievement of a desirable target scenario.”</i></p>				X	X					
<p><i>“In both NAM and NLP, the MSCI Climate Value-at-Risk (Climate VaR) model is used for listed equities and corporate bonds to assess transition risks (policy risk) and physical risks (extreme weather risk) in different climate scenarios. In addition, NLP uses the Carbon Risk Real Estate Monitor to assess transition risk in its directly held real estate portfolio.”</i></p>				X	X					
<p><i>“Our total emissions of 18,155 (11,327) tonnes of CO2e in 2022 marked a 57% reduction from the 2019 baseline. Despite our best efforts to limit our internal carbon footprint, some emissions still remain difficult to reduce. For these, we purchase carbon offsets to reduce equivalent emissions elsewhere. We supported the generation of renewable energy through the purchase of carbon credits for 2022. We will continue to fully offset residual emissions from our internal operations. Going forward, we will shift to a long-term carbon removal portfolio, which we will periodically review to align with evolving best practices for achieving net-zero emissions.”</i></p>				X	X					

<p>“The bank’s strategy is to drive a real and responsible climate transition, which means supporting our customers in their climate transition efforts. To do so, we have collected significant data on our large corporate customers’ GHG emissions and climate targets and engaged directly with customers in high emitting sectors. For some sectors, we also collect asset-level emission data, such as Shipping vessel-level data as part of our Poseidon Principles commitment. We have analysed the largest climate-vulnerable sectors to understand our customers’ transition plans and the associated opportunities and risks. While data remains a challenge, our work is paying off: an estimated 58% of our exposure to large corporate customers in climate vulnerable sectors was as of year-end covered by a target to cut GHG emissions.”</p>					X	X			
<p>“Supporting our customers’ sustainable transition is central to our strategy. We engage with them to understand their challenges and opportunities in order to provide the right sustainable financing solutions and advice.”</p>					X	X			
<p>“It is in the interest of Nordea to have a gradual and predictable transition that we can help support. For our corporate financing, we have developed an engagement strategy that supports the overall net-zero strategy, and we offer support to finance customers’ transition plans, with the goal of driving real economy decarbonisation.”</p>					X	X			

Källa: Nordea (2023)

8.1.10 Kodning av Swedbanks hållbarhetsrapport 2012

<p>1= Generell, 2= Möjlighet, 3= Risk, 4= Engagemang 5= Den accepterande strategin, 6= Den rättfärdigande strategin, 7= Den vilseledande strategin, 8= Den undvikande strategin</p>									
<p>Citat</p>	1	2	3	4	5	6	7	8	
<p>“Since the early 2000s, Swedbank has been implementing an environmental analysis for credit assessments in Sweden. In 2010, this analysis was replaced by a more comprehensive sustainability</p>	X							X	

<i>analysis. Since January 2012, the analysis has been used across all of Swedbank's home markets. The sustainability analysis is conducted for all corporate loans exceeding 1 million SEK in Sweden and 80,000 euros in the Baltic countries."</i>								
<i>"We are careful stewards of society's and nature's resources. We actively work to reduce the use of the Earth's finite resources. We promote a stable climate and energy transition."</i>	X							X
<i>"We believe that one of the most serious challenges facing humanity is the ongoing climate change. It threatens to undermine future prosperity and cause significant social, economic, and environmental costs. To enable a transition to more resource-efficient growth, a joint effort is needed from both policymakers and businesses. We have set ambitious goals to reduce our ecological footprint. Our goal is to reduce our greenhouse gas emissions by 15 percent by 2013, 30 percent by 2015, and 40 percent by 2018 (base year: 2010)."</i>	X							X
<i>"Financing solutions for renewable energy is a priority area in our lending. For example, Swedbank in Lithuania is behind the financing of 60 percent of the country's wind turbines. The use of these turbines has contributed to a reduction of approximately 200,000 tons of greenhouse gas emissions in the country compared to if the energy had been produced by traditional combustion power plants."</i>		X				X		
<i>"Swedbank has been awarded gold status in Latvia's national sustainability index and in Estonia's responsible business index. Companies with gold status are expected to demonstrate openness and transparency in all aspects of sustainability."</i>	X							X
<i>"During 2011 and 2012, the bank's procurement process and all suppliers were examined. Based on the results, a number of tools and guidelines were developed to ensure relevant sustainability requirements and facilitate supplier monitoring. These include the inclusion of sustainability criteria in the existing procurement process, a risk classification tool, industry guidelines, a code of conduct, and an audit strategy."</i>	X							X

Källa: Swedbank (2013)

8.1.11 Kodning av Swedbanks hållbarhetsrapport 2017

<p>1= Generell, 2= Möjlighet, 3= Risk, 4= Engagemang 5= Den accepterade strategin, 6= Den rättfärdigande strategin, 7= Den vilseledande strategin, 8= Den undvikande strategin</p>								
Citat	1	2	3	4	5	6	7	8
<p><i>“Swedbank is working extensively to reduce its indirect environmental impact and has identified climate impact as a significant sustainability issue to actively address. An example of this is our leasing business, where we are one of Sweden's largest vehicle owners with approximately 63,000 cars. Within the framework of the vehicle fleet management product, AutoPlan, which covers around 43,500 cars, we assist our customers in developing environmentally adapted car policies, provide support in sustainability matters, and measure and report climate impact.”</i></p>		X			X			
<p><i>”During the year, Swedbank established a framework for green bonds, and in October, we issued our first green bond with a volume of 500 million euros and a five-year maturity. The invested capital from the green bond will be used to finance sustainable investments in real estate and renewable energy sources, aiming to reduce carbon dioxide emissions in society. Furthermore, this contributes to several of the United Nations' global sustainable development goals.”</i></p>		X			X			
<p><i>“Climate issues are incorporated into Swedbank Robur's analysis and company engagement. Dialogues have been conducted with companies that have high emissions and significant climate impact to encourage them to accelerate their climate transition. Swedbank Robur reports the carbon footprint for all equity and mixed funds twice a year, and the funds' carbon footprints have decreased over the past three years. In July, 14 of Swedbank Robur's funds received the highest rating in the first global assessment of fund climate impact called Climetrics. The ranking reflects the climate impact of the companies in which the fund invests, as well as the overall climate work of the asset management company.”</i></p>				X	X			

<p>”Sustainability is integrated into the common investment philosophy for all asset management activities. The focus of this year's work has been to ensure that sustainability permeates all fund products, regardless of the investment approach. In equity management, sustainable value creation is a cornerstone of the investment analysis, providing a more robust assessment of a company's development over time.”</p>	X				X				
<p>“Companies have also been excluded due to serious violations of international norms and conventions aimed at protecting human rights and the environment, without demonstrating a willingness to change.”</p>			X		X				
<p>“In the credit process, sustainability risks are considered in all credit decisions. For corporate engagements exceeding SEK 5 million in Sweden and EUR 0.8 million in the Baltic countries, an enhanced sustainability analysis is conducted using a specific risk assessment model. When the engagement falls below the threshold for a sustainability analysis, an assessment of sustainability-related factors is integrated into the credit analysis. To guide the assessment of companies' sustainability risks, we have developed twelve sector guidelines that highlight significant sustainability risks in various industries, along with our recommendations to companies and global principles and standards to adhere to.”</p>			X		X				

Källa: Swedbank (2018)

8.1.12 Kodning av Swedbanks hållbarhetsrapport 2022

<p>1= Generell, 2= Möjlighet, 3= Risk, 4= Engagemang 5= Den accepterade strategin, 6= Den rättfärdigande strategin, 7= Den vilseledande strategin, 8= Den undvikande strategin</p>									
Citat	1	2	3	4	5	6	7	8	
<p>“Swedbank Robur's climate goals are to align the total managed fund capital with the Paris Agreement by 2025 and achieve carbon neutrality in investments by 2040. Carbon emissions from equity funds increased, mainly due to the improved coverage of carbon-</p>									

<p><i>related information for fund holdings, which increased from approximately 70% to over 95% compared to the previous year. The asset management company developed a methodology during the year to measure the carbon footprint of secured bonds. These bonds represent a significant portion of the capital in traditional fixed-income funds, but established methods for measuring carbon footprints have been lacking. The calculations are based on industry standards for estimating carbon footprints in asset classes developed by the Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF).”</i></p>				X	X		
<p><i>“In the stance on climate change, Swedbank clarifies, among other things, that it refrains from direct financing of coal power production or the establishment of new coal power plants, unconventional production of fossil fuels, exploration of new oil and gas fields, new oil tankers, or new or expanding crude oil refineries for transportation fuel (with the exception of biofuel refining). Swedbank also abstains from investing in companies that generate more than five percent of their revenue from coal, oil, or gas extraction (with the possibility of exceptions under certain conditions for companies defined as transition companies with a strategy in line with the Paris Agreement).”</i></p>				X	X		
<p><i>“In 2022, the bank's direct emissions increased. The larger increase is in scope 3 due to increased travel as COVID-19 restrictions were lifted and the bank has developed its measurement method for scope 3. The scope 3 measurement method now includes emissions from employees' IT equipment in 2022. The bank is actively working to reduce the environmental impact of business travel. Internal goals have been set for both the group and units, with a focus on increasing the proportion of meetings conducted through digital platforms that can replace travel. The goal for 2022 was to reduce travel by 27 percent from 2019, which was achieved. After the pandemic, Swedbank continues to prioritize virtual meetings over meetings that require long-distance travel.”</i></p>				X	X		
<p><i>“Reporting according to the recommendations provides stakeholders with insight into how climate-related risks and opportunities are managed in the business. Swedbank has conducted scenario analyses to understand how various global temperature increases can impact different sectors. By conducting these analyses, the bank can assess potential risks and opportunities associated with climate change, allowing for informed decision-making and proactive measures to mitigate risks and capitalize on opportunities. This approach helps Swedbank align its strategies</i></p>				X	X		

<p><i>with climate goals and contribute to the transition to a more sustainable and resilient economy.”</i></p>							
<p><i>”As a bank and financial institution, Swedbank has both a responsibility and an opportunity to contribute to the climate transition. Sustainability is an integral part of the bank's strategy. Swedbank continuously works on developing advisory services and products that meet the transition needs of its customers. Additionally, significant emphasis is placed on educating employees on climate-related matters and developing climate reporting in a transparent manner. In 2022, Swedbank, for example, expanded the disclosure of the bank's financed emissions to cover a larger portion of the loan portfolio. This expanded reporting provides stakeholders with a more comprehensive view of the bank's environmental impact and supports informed decision-making regarding sustainability and climate-related issues.”</i></p>				X	X		
<p><i>”Swedbank has also launched a new framework for sustainable lending and financing, called the Swedbank Sustainable Funding Framework. The criteria for the green categories within the framework largely align with the criteria outlined in the EU Taxonomy for corresponding economic activities. The EU Taxonomy is a classification system that sets criteria for determining whether an economic activity is environmentally sustainable. By aligning with these criteria, Swedbank aims to ensure that its sustainable funding initiatives adhere to recognized standards and contribute to the transition to a more sustainable economy. This framework provides clarity and transparency to stakeholders regarding the environmental impact and sustainability of Swedbank's lending and financing activities.”</i></p>				X	X		

Källa: Swedbank (2023)

8.2 Tabeller – Sammanställningar

8.2.1 Tabell 1 – Sammanställning av de utvalda bankernas SBI-rankning över 10 år

Svenska Banker	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Handelsbanken	148	191	142	170	127	105	100	97	64	32	52
SEB	176	183	269	201	178	146	120	120	125	106	93
Nordea	268	270	273	244	216	172	128	131	109	71	112
Swedbank	138	142	131	111	101	89	97	69	89	27	51

8.2.2 Tabell 2 – Sammanställning av de utvalda bankernas Fair Finance Guide-rankning

Svenska Banker	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Handelsbanken	3%	17%	44%	47%	52%	54%	66%	N/A	71%
SEB	23%	32%	48%	50%	49%	48%	44%	N/A	75%
Nordea	23%	29%	29%	36%	39%	43%	49%	N/A	57%
Swedbank	28%	33%	45%	48%	53%	48%	55%	N/A	75%

8.2.3 Tabell 3 – Sammanställning av Handelsbankens hållbarhetsrapporter

Handelsbanken	2012	2017	2022

Integrerad års- och hållbarhetsrapport			X
Detaljerad utsläppsredovisning			
Klimatredovisning i enlighet med GHG-Protocols Scope 1, 2 och 3		X	X
Redovisning av indirekt klimatpåverkan		X	X
Redovisning av direkt klimatpåverkan	X	X	X
SBI-Ranking	52/409	105/409	148/409
Fair Finance Guide Ranking	N/A	47/100%	71/100%

8.2.4 Tabell 4 – Sammanställning av SEB:s hållbarhetsrapporter

SEB	2012	2017	2022
Integrerad års- och hållbarhetsrapport		X	X
Detaljerad utsläppsredovisning			
Klimatredovisning i enlighet med GHG-Protocols Scope 1, 2 och 3			X
Redovisning av indirekt klimatpåverkan			X

Redovisning av direkt klimatpåverkan	X	X	X
SBI-Ranking	93/409	146/409	176/409
Fair Finance Guide Ranking	N/A	50/100%	57/100%

8.2.5 Tabell 5 – Sammanställning av Nordeas hållbarhetsrapporter

Nordea	2012	2017	2022
Integrerad års- och hållbarhetsrapport			X
Detaljerad utsläppsredovisning			
Klimatredovisning i enlighet med GHG-Protocols Scope 1, 2 och 3		X	X
Redovisning av indirekt klimatpåverkan		X	X
Redovisning av direkt klimatpåverkan	X	X	X
SBI-Ranking	112/409	172/409	268/409
Fair Finance Guide Ranking	N/A	36/100%	57/100%

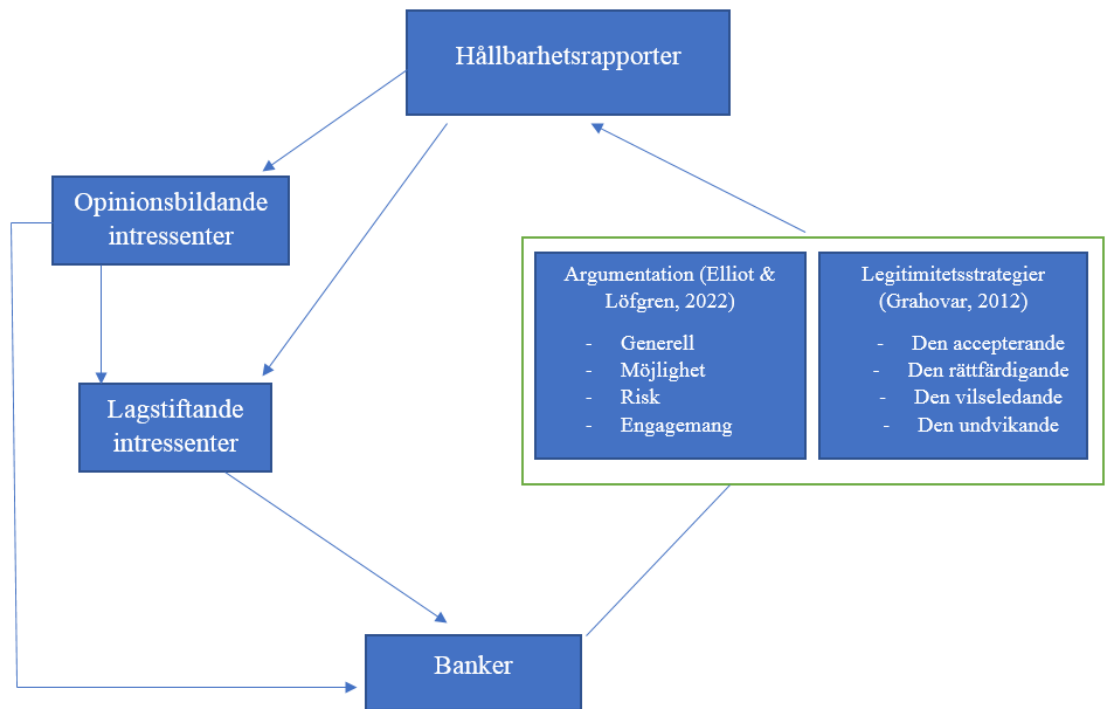
8.2.6 Tabell 6 – Sammanställning av Swedbanks hållbarhetsrapporter

Swedbank	2012	2017	2022

Integrerad års- och hållbarhetsrapport		X	X
Detaljerad utsläppsredovisning			
Klimatredovisning i enlighet med GHG-Protocols Scope 1, 2 och 3	X	X	X
Redovisning av indirekt klimatpåverkan	X	X	X
Redovisning av direkt klimatpåverkan	X	X	X
SBI-Ranking	51/409	89/409	138/409
Fair Finance Guide Ranking	N/A	48/100%	75/100%

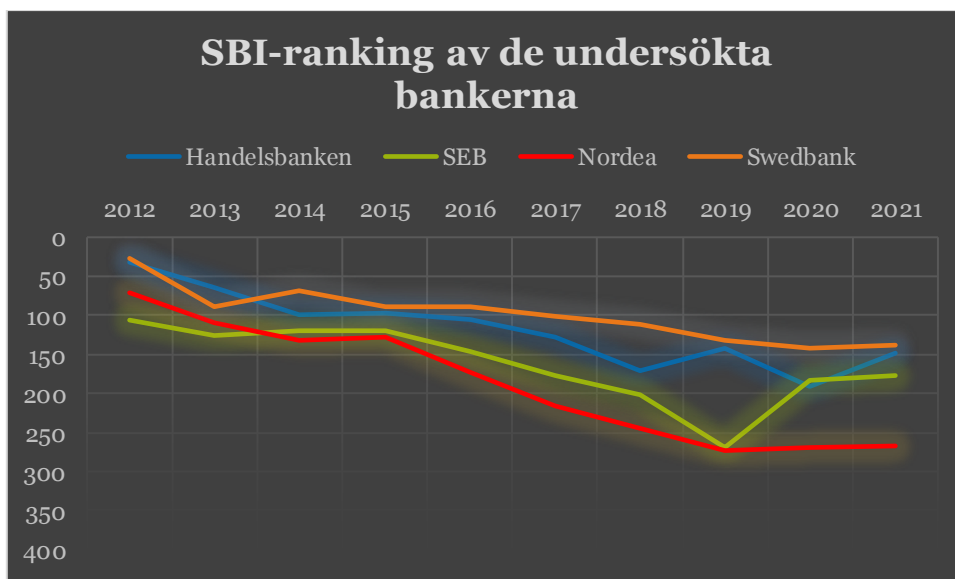
8.3 Figurer

8.3.1 Figur 1 – Analysmodell

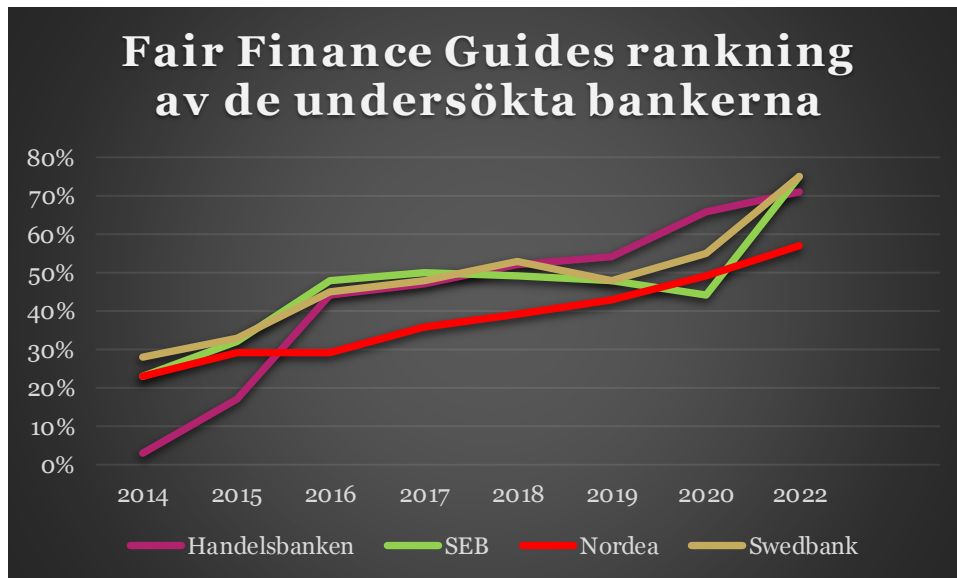

8.4 Diagram

8.4.1 Diagram 1 – Visualisering av de utvalda bankernas SBI-rankning över tio år

8.4.2 Diagram 2 – Visualisering av de utvalda bankernas Fair Finance Guides-rankning

8.5 Individuell reflektion

Att läsa ekonomprogrammet med inriktningen hållbarhet har visat sig vara ett väldigt bra val för mig. Hållbarhet är något som jag anser är väldigt intressant och en bra investering inför framtiden!

Examensarbetet har varit väldigt utmanande i och med att jag har skrivit det själv, men det har även varit väldigt intressant att få en djupare förståelse för hur hållbarhetstänket har utvecklats i både samhället och bland företag. Eftersom hållbarhet är något jag gärna skulle arbeta med i framtiden så ser jag även examensarbetet som en möjlighet att förbättra mina kunskaper inom området inför mitt kommande arbetsliv.

Eftersom jag skrivit examensarbetet helt själv kan jag inte kommentera något om samarbete eller prisa någon kompanjon. Istället har jag fått lära mig hantera stress och press så gott jag kan. Till en början var tanken att genom intervjuer skapa djupare förståelse för hur bankerna tänkte kring kommunikation om indirekt klimatpåverkan. Detta visade sig vara väldigt krångligt då kontaktpersonerna för bankernas hållbarhetsdivision inte svarade eller ville inte ställa upp på en intervju. Istället fick fokus riktas mot själva hållbarhetsrapporterna. Det blev både

utmanande och lärorikt att tvingas anpassa sig och skifta idéer under arbetets gång.

Det är självklart lätt att vara efterklok men skulle jag göra om ett liknande arbete så skulle jag skriva med en partner, framförallt för att få någon att diskutera tillvägagångssättet och få olika synvinklar på information och kunskap.

Till slut så vill jag tacka min familj och mina vänner som stöttat mig genom arbetet som jag tycker varit väldigt utmanande och lärorikt!